

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja
terveyspalvelukuntayhtymä

OSAVUOSIKATSAUS

Tammikuu - syyskuu 2022

Esitetään hallituksen hyväk-
syttäväksi 21.11.2022

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo	2
Toimitusjohtajan katsaus.....	3
Talouskatsaus	5
Henkilöstökatsaus.....	9
Soiten strategiset tavoitteet 2022.....	15
Asiakkaisiin kohdistuvat tavoitteet ja toimenpiteet.....	19
Talouteen ja vaikuttavuuteen kohdistuvat tavoitteet ja toimenpiteet.....	20
Sisäinen valvonta ja riskienhallinta.....	21
Terveyden- ja sairaanhoitopalveluiden toimialue.....	23
Hoidon ja hoivan toimialue	25
Perheiden palvelut.....	28
Vammaispalvelut	31
Johtamisen ja tuotannon tukipalveluiden toimialue.....	34
Sosiaali- ja terveydenhuollon suoritteet	36

Toimitusjohtajan katsaus

Kuluvan vuoden kolmas tarkastelujakso, uudenvuoden yöstä syyslomille, on eletty vilkasta ja haasteellista aikaa. Jo kevättä väritti henkilöstön korona-sairastelut, jotka johtivat poikkeuksellisiin järjestelyihin arjen palvelutuotannon turvaamiseksi. Syyskuussa korona nosti uudelleen päätään; koronaa potevien asiakkaiden ja potilaiden määrä alkoi kasvamaan oleellisesti ja henkilöstön sairauslomat lisääntyivät. Onneksi sotelainen arki on kuitenkin hoidettu eikä oleellisia poikkeamia Soiten palvelutasossa ole esiintynyt. Joinakin päivinä tämä oli jo ihme eikä ilman integroidusti toimivaa organisaatiota ja keskitetysti koordinoitua ja suunniteltua resurssiohjausta tilanteesta olisi selvitty ”kuivin jaloin”. Monena päivänä on johdossa huokaistu: onneksi meillä on Soite!

Maailmantilanne on muuttunut oleellisesti. Ukrainan sota vyöryi alueemme väestön tietoisuuteen ja Soitessa käynnistyi varautuminen. Perustettiin viikoittain kokoontuva varautumisryhmä. Aluksi kriisi näkyi huoltovarmuuden varmistamistarpeena useiden tuoteryhmien saatavuuden heikennyttä. Myös kyberturvallisuuteen tuli kiinnittää uudenlaista huomioita. Väestön tiedottamisen ja henkisen tuen varmistamiseksi perustettiin erityispalveluja. Maahanmuuton turvaamiseksi käynnistettiin alueella varautumistyö. Tämä työ on edellyttänyt tiivistä yhteistyötä alueen kuntien ja muiden toimijoiden kanssa. Aiemmin koronatilanteen vuoksi tiivistynyt Alueturvan toiminta siirtyi alkuvuonna sujuvasti maahanmuuttokysymysten ratkaisijaksi. Sodan jatkuessa kriisivalmiuden ylläpidosta syntyi viimeistään kesäkuussa vähitellen arkinen ja jatkuva työskentelymuoto. Koronakriisityön hiljentyessä maailman muuttunut tilanne tuli tilalle. Perusarjen rinnalla tai osana sitä syntyi jatkuva valmiuden, varautumisen ja kriisivalmiuden ylläpidon tarve. Syksyn myötä varautuminen on noussut jokapäiväiseksi ja tosiasialliseksi työksi johdossa.

Alkuvuoden aikana on nähty turbulenssia työmarkkinoilla. Syksyn kuluessa työsopimus myös sote-alalle onneksi saatiin, mikä rauhoitti levottomuutta valtakunnallisilla työmarkkinoilla ja vakautti myös hoitotyön arkea.

Alkuvuoden aikana suurimmaksi toiminnalliseksi riskitekijäksi on noussut henkilöstön riittävyys. Tuttu lääkäripula on siirtynyt kasvaneeksi hoitajapulaksi. Hoitajapula on johtanut haasteisiin myös hoitoketjujen toimivuudessa. Pahimmillaan se on johtanut tilanteeseen, jolloin merkittävä osa tehostetun palveluasumisen paikoista on ollut suljettuina hoitajien puutteen vuoksi. Suuri osa suljetuista paikoista on ostopalvelupaikkoja. Järjestämisvastuun vuoksi hoitovastuu on jäänyt entistä enemmän Soiten eli julkisen toimijavan vastuulle. Myös kotihoidossa on syntynyt hetkellisiä jonoja palveluiden piiriin eikä myöskään ostopalveluja ole ollut saatavana. Tilanteessa on jouduttu arvioimaan strategisella tasolla sitä, missä määrin Soite pystyy tukeutumaan ostopalveluihin järjestämisvastuunsa toteuttamisessa. Hoitajapula yhdessä vaikeutuneen koronatilanteen kanssa ovat vaikeuttaneet oleellisesti hoitoketjujen toimintaa.

Henkilöstön rekrytointiin panostaminen on noussut tärkeäksi painopisteeksi johtamisessa ja kehittämisessä. Yhteistyö koulutusorganisaatioiden kanssa ja uudenlainen, aktiivinen näkyvyys rekrytointimarkkinoilla korostuu. Järkevä työnjako ja siihen liittyvät muutokset eri ammattiryhmien kesken on yksi tapa reagoida työvoimatilanteen muutokseen. Kesäkuun hallitus perusti resurssikeskukseen 30 uutta vakanssia tukemaan rekrytointia lisäämällä vakituisia palvelussuhteita pätäkätöiden sijaan – se toivottavasti lisää työn houkuttelevuutta ja lisää hakijoita.

Soiten hallinnossa on panostettu ”toisella kädellä” hyvinvointialueen toiminnan käynnistämiseen. Soiten johtamisen ja hallintokoneiston rinnalla käynnistettiin hyvinvointialueen hallintokoneiston toiminta. Hyvinvointialueen valmistelutyön määrä on lisääntynyt syksyn edetessä ja hallinnon ja kehittämisen painopiste on siirtynyt jo hyvinvointialueelle. Iso joukko soitelaisia toimii oman tehtävänsä lisäksi hyvinvointialueen valmisteluvastuutehtävissä. Soitessa eletään kahden päällekkäisen hallintokoneiston aikaa. Syyskuun lopussa suuri osa ns johdon viroista on

jo miehitetty – edelleen haetaan mm perheiden palveluiden toimialuejohtajaa, johtajaylilääkärinä ja pelastusjohtajaa.

Asiakkaat ja potilaat ovat tänäkin alkuvuonna saaneet hoidon ja hoivan, palvelut. Soite on voinut toteuttaa perustehtävänsä. Syksyn tullen huoli koronataudin lisääntymisestä on kuitenkin nostanut jälleen päätään. Koronakriisin jäljiltä maailma on kuitenkin vähitellen avautunut. Monet välillä suljetut toiminnot on voitu avata, mutta huolta herättää kuitenkin koronan aiheuttamat jäljet. Erityisesti sosiaalipalveluiden kasvava tarve, mielenterveyden haasteet, lasten ja nuorten huolta herättävä tilanne ja eristyneisyyden aiheuttamat jäljet alkavat näkyä vähitellen - Soitea ja soitelaisia tarvitaan nytkin.

Muuttunut maailmantilanne vaikuttaa vahvoin ottein myös Soiten arkeen. Se näkyy kasvavissa kustannuksissa, palveluiden ja tavaroiden saatavuudessa, henkisenä ja tosiasiallisena varautumisena kriisien varalle ja kansalaisten palveluiden muuttuvissa tarpeissa. Samaan aikaan tehdään suurta organisaatiomuutosta. Siirtyminen hyvinvointialueelle on todella iso askel koko maassa; Keski-Pohjanmaalla olemme onneksemme jo Soiten aikana astuneet tuosta askelluksesta suurimman matkan. Meillä uudistus tapahtuu enemmän ”pellin alla” teknisinä muutoksina eikä uudistus merkittävästi näy väestölle tai edes Soiten henkilöstölle. Uudistuksen toteuttamista varjostaa kuitenkin huoli rahoituksen riittävydestä. Soite jatkaa kuntayhtymästä hyvinvointialueelle ketteryydellä, keveydellä ja kokemuksella.

Minna Korkiakoski-Västi
toimitusjohtaja

Talouskatsaus

Talousarvion toteutuminen 1.1.-30.9.2022

Osavuosikatsauksen jakso on talouden osalta toteutunut pitkälti talousarvion mukaisena sitovilta osin. Ulkoisten kulujen ja tuottojen osalta toteumat ovat olleet talousarviota suurempia. Loppuvuotta kohden mentäessä epävarmuus jatkuu edelleen. Hintojen nousu on moninkertainen verrattuna talousarvion laatimishetkeen. Koronapandemia on edelleen vaikuttanut koko yhteiskunnan toimintaan, ja Soiten osalta siitä on seurannut varautumista, torjuntaa sekä osittaisia toimintojen keskeytyksiä ja rokotusten järjestämistä.

Kaikesta tästä huolimatta on Soite onnistunut toimimaan lähes normaalisti eri toimialueilla, mikä myös heijastuu talouden lukuihin. Ulkoiset tuotot ovat kasvaneet 10,6 milj. € ollen 284,7 miljoonaa euroa. Kasvu on tullut lähinnä jäsen- ja ulkokuntien suoritehinnaston ja Kuntamaiseman laskutuksen kasvusta, yhteensä 3,3 milj.€. Tämän lisäksi hankkeiden valtionavustuksia on jaksotettu 2,9 miljoonaa euroa edestä vrt. viime vuonna suurin osa kirjattiin vasta tilinpäätöksen yhteydessä. Toisaalta valtionkorvauksia koronapandemian kustannuksiin ei ole vielä kirjattu, koska tuen määrä on tarkentunut vasta osavuosikauden sulkemisen jälkeen. Tilinpäätökseen kirjaus on tulossa.

Ulkoiset kulut ovat kasvaneet yhteensä 8,7 milj. € ollen 267,1 miljoonaa euroa. Suurin kasvanut erä on henkilöstökulut 142,8 miljoonaa euroa, jossa kasvua on 5,9 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Osavuosikatsauksen kaudelle osuu kesäkuun palkankorotus, 2 %. Suurimmat säästöt viimevuoteen verrattuna ovat muissa toimintakuluissa, jotka olivat 10,2 miljoonaa euroa ja vähennystä 1,5 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna.

Tilikauden tulos on 11,1 milj. € ja 1 milj. € viime vuotta suurempi.

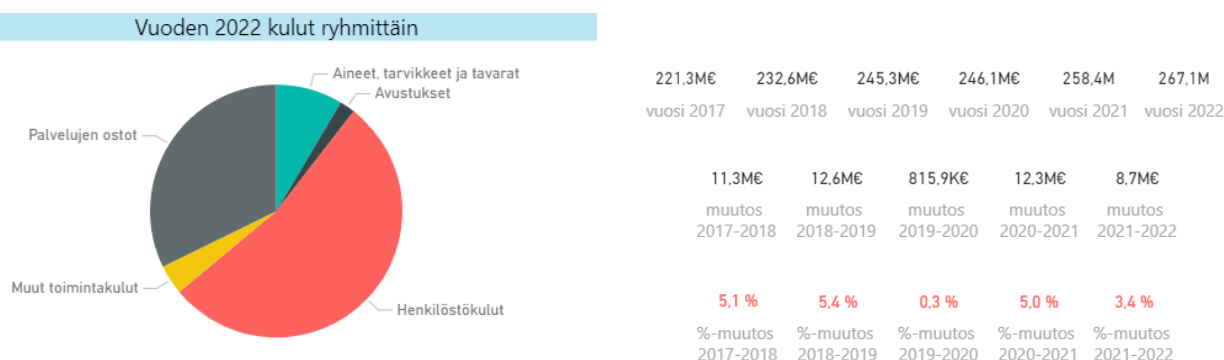
Investoinnit kolmannella vuosineljänneksellä ovat olleet 6,1 milj. € kun koko vuoden 2022 investointibudjetti on 14,1 miljoonaa euroa. Alle puolen toteuma osavuosikatsauksen jaksolla ennakoi sitä, että kaikkia investointeja ei välttämättä ehditä suunnitelman mukaisina toteuttaa. Osittain tämä johtuu laitteiden saatavuusongelmista, investointien hankinta-ajat venyvät tai suunnitellut hankinnat joudutaan vaihtamaan toiseen.

Covid-19 aiheuttaa edelleen merkittäviä kustannuksia lähes kaikilla toimialueilla. Vaikutus näkyy osittain kasvaneina henkilöstön poissaoloina ja sijaiskustannuksina, mutta myös suorina hoito-, torjunta- ja testauskustannuksina. Alkuvuonna koronatestauksien ja rokotusten määrä on pienentynyt edelliseen vuoteen verrattuna. Koronatestauksia ajalla 1–9 2022 on tehty yhteensä 40.652 kappaletta (ed.v. 60.123 kpl) ja rokotteita Soite on antanut 33.081 kappaletta (ed.v. 89.846 kpl). Laskettuna viimevuoden korvausperusteilla on testauksen kustannukset 3,8 M€ ja rokotusten kustannukset 0,4 M€. Korona-avustukset haetaan koko vuodelle 2022 tehdään yhdellä hakemuksella syksyllä, suoritteet tulevat elokuun toteumatietojen ja loppuvuodelle arvion perusteella. Avustukset maksetaan kerralla vuoden 2022 loppuun mennessä. Koronakorvauksien hakemus on jätetty marraskuussa. Tiedossa on, ettei korvaus vastaa kokonaisuudessa syntyneitä lisäkustannuksia.

KÄYTTÖTALOUS, M€

	Toteuma 2021	TA 2022	Toteuma 1– 9/2021	Toteuma 1– 9/2022	Muutos ed.v €	ind	Muutos- %	Toteuma- %
TOIMINTATUOTOT								
Myyntituotot	323,6	334,8	252,9	261,7	8,8	103,5	3,5 %	78 %
Maksutuotot	20,4	18,5	14,9	16,3	1,5	109,9	9,9 %	88 %
Tuet ja avustukset	16,7	2,8	2,2	2,4	0,2	108,8	8,8 %	83 %
Muut toimintatuotot	5,7	5,3	4,2	4,3	0,1	102,7	2,7 %	81 %
Ulkoiset tuotot	366,4	361,5	274,1	284,7	10,6	103,9	3,9 %	79 %
Palkat ja palkkiot	-151,1	-150,9	-112,1	-116,6	4,4	103,9	3,9 %	77 %
Henkilöstösivukulut	-33,3	-33,9	-24,8	-26,2	1,4	105,8	5,8 %	77 %
Asiakaspalvelujen ostot	-68,3	-66,2	-46,3	-47,3	1,0	102,2	2,2 %	72 %
Muiden palv ostot	-55,8	-50,9	-37,1	-38,8	1,7	104,6	4,6 %	76 %
Aineet, tarv ja tavarat	-29,5	-28,4	-21,2	-22,8	1,6	107,5	7,5 %	80 %
Avustukset	-7,6	-8,3	-5,2	-5,2	0,1	101,6	1,6 %	63 %
Muut toimintakulut	-14,4	-15,7	-11,7	-10,2	-1,6	86,5	-13,5 %	65 %
Ulkoiset kulut	-360,0	-354,4	-258,4	-267,1	8,7	103,4	3,4 %	75 %
TOIMINTAKATE	6,4	7,1	15,7	17,6	1,9	112,1	12,1 %	247 %
Rahoitustuotot ja -kulut yht	0,6	-0,1	-0,1	-0,5	-0,4	600,5	500,5 %	325 %
Poistot ja arvonalentumiset	-7,4	-7,0	-5,5	-6,0	0,5	108,2	8,2 %	85 %
Yli/-Alijäämä	0,0	0,0	10,1	11,1	1,1	110,5	10,5 %	0 %

Taulukko: Soiten tuloslaskelma 1–9/2022

Kuva: Soiten ulkoiset kulut ryhmittäin 1–9/2022 sekä ulkoisten kustannusten muutos kausilta 1–9 /2017–2022

Jäsenkuntien maksuosuudet

Jäsenkuntien maksuosuudet määräytyvät suoriteperusteisen hinnaston tai Numerus-laskutuksen perusteella. Hinnastolaskutus perustuu suoritteille laskettuun hintaan ja Numerus-laskutus taas laskuttavan yksikön nettokustannuksiin, jotka jaetaan jäsenkunnille aiheuttamisperiaatteella. Jäsenkuntien ennakkolaskutus perustuu Soiten jäsenkuntaraamin jyvittämiseen jäsenkunnille aikaisempien vuosien käytön perusteella. Tämän vuoksi kuntakohmainen toteuma voi poiketa ennakoidusta, vaikka pääsääntöisesti maksuosuuksien kehitys on tasaista. Osavuosisikatsauksen kaudella neljälle jäsenkunnalle yhdeksästä on kertynyt lisälaskutustarvetta. Potilaskohmainen tasaus on tehty vuoden toisen kolmanneksen osalta, mahdollinen suurten kustannusten tasaus tehdään tilinpäätöksessä.

Jäsenkunta	TA2022 (ennakot)	tot 1–9/2022	tot 1–9/2021	tot 1–9/2020	tp 2021	tp 2020	Muutos-%		
							tot. vrt. Tp2021	vrt 1–9 /2021	Toteuma-%
Halsua	5 334 328	3 761 408	3 965 430	3 464 356	5 038 520	4 676 250	74,65 %	-5,15 %	70,51 %
Kannus	21 171 468	16 595 958	15 708 447	15 162 394	20 418 862	20 233 553	81,28 %	5,65 %	78,39 %
Kaustinen	16 454 970	12 160 581	11 842 984	11 889 736	14 941 024	15 499 639	81,39 %	2,68 %	73,90 %
Lestijärvi	3 624 679	2 876 367	2 824 480	2 405 965	3 470 949	3 221 473	82,87 %	1,84 %	79,36 %
Perho	11 675 463	8 840 815	8 430 577	8 070 567	11 043 912	10 695 591	80,05 %	4,87 %	75,72 %
Toholampi	11 799 204	8 460 678	8 322 363	8 214 314	10 771 964	11 101 524	78,54 %	1,66 %	71,71 %
Veteli	14 027 077	9 726 886	10 271 977	9 899 164	13 170 198	13 319 376	73,86 %	-5,31 %	69,34 %
Kokkola	184 518 177	149 300 846	140 568 715	128 281 691	177 070 971	170 763 312	84,32 %	6,21 %	80,91 %
Kruunupyö	24 875 862	18 421 718	18 514 695	16 782 010	23 959 907	23 046 292	76,89 %	-0,50 %	74,05 %
Yhteensä	293 481 228	230 145 258	220 449 667	204 170 198	279 886 307	272 557 010	82,23 %	4,40 %	78,42 %

Reisjärvi	0	2 227 900	2 323 515	2 670 679	3 381 030	3 928 677	65,89 %	-4,12 %	
Yhteensä	293 481 228	232 373 158	222 773 182	206 840 876	283 267 337	276 485 687	82,03 %	4,31 %	79,18 %

*osajäsenkunta Reisjärvi ei mukana ennakkolaskutuksessa

Taulukko: vertailu vuosiin 2021 ja 2020

Jäsenkuntaosuuksien kasvu edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan on ollut 4,4 %. Jäsenkunnat ovat maksaneet ennakoita suhteessa palveluiden käyttöön 10,0 miljoonaa euroa vähemmän (ed.v. 7,2 milj. €). Ennakkomaksun ja palveluiden käytön eron kasvua tai muutosta on hankala ennustaa loppuvuodelle.

JÄSENKUNTALASKUTUS 1-9/2022

Jäsenkunta	Suoriteperusteinen laskutus 1-9/2022			Lisälasku(-) tai palautus(+)		KuntaMaisema- laskutus 1-9/2022			Lisälasku(-) tai palautus(+)	Lisälasku(-) tai palautus(+) yhteensä	
	ennakkoerät yht	laskutus 1-9/2022	toteuma yht			ennakkoerät yht	laskutus 1-9/2022	toteuma yht			
Halsua	1,3	1,1	0,2	16 %	2,7	2,7	0,0	1 %	0,2	6,0 %	
Kannus	5,1	5,9	-0,8	-16 %	10,8	10,7	0,1	1 %	-0,7	-4,5 %	
Kaustinen	3,9	4,5	-0,6	-14 %	8,4	7,7	0,7	9 %	0,2	1,5 %	
Lestijärvi	0,9	1,1	-0,3	-29 %	1,9	1,8	0,1	5 %	-0,2	-5,8 %	
Perho	2,8	2,8	0,0	0 %	6,0	6,1	-0,1	-1 %	-0,1	-1,0 %	
Toholampi	2,8	3,2	-0,4	-13 %	6,0	5,3	0,8	12 %	0,4	4,4 %	
Veteli	3,3	3,1	0,3	9 %	7,2	6,7	0,5	7 %	0,8	7,5 %	
Kokkola	44,0	57,2	-13,1	-30 %	94,3	92,1	2,2	2 %	-10,9	-7,9 %	
Kruunupyö	5,9	6,3	-0,4	-7 %	12,7	12,1	0,6	5 %	0,2	1,3 %	
Reisjärvi *	0,0	2,1			0,0	0,2					
Yhteensä	70,0	87,1	-15,0	-21 %	150,1	145,2	5,0	3 %	-10,0	-4,6 %	

*Osajäsenkunta Reisjärvi ei mukana ennakkolaskutuksessa

Kuva: Suoriteperusteinen laskutus ja KuntaMaisema laskutus kausilta 1–9/2022

 Tiina Högnabba
vt. talousjohtaja

Henkilöstökatsaus

Henkilöstön määrä

Soitessa on syyskuun lopussa 3 951 palvelussuhdetta. Palvelussuhteita oli 135 edellisen vuoden vastaavaa ajan-kohtaa enemmän. Määräaikaisten palvelussuhteita oli 32,0 % kaikista palvelussuhteista. Määräaikaista palvelus-suhteita täytetään mm. silloin kun henkilö hoitaa viran tai toimen sijaisuutta, avointa virkaa tai tointa rekrytoin-tiprosessin ollessa kesken tai kun ei ole onnistuttu rekrytoimaan kelpoisuusehdot täyttävää henkilöä tai ky-seessä on projektiluonteinen tehtävä. Määräaikaisten määrä on vähentynyt kesäkuun lopun tilanteesta lähes 5 prosenttiyksikköä. Hallinnossa on projekteissa ja hva-valmistelussa työskenteleviä, 19 enemmän kuin vuonna 2021. Lisäksi luvuissa näkyy hoidon ja hoivan toimialueella tehostetun palveluasumisen yksikkö Fionan siirtymi-nen ostopalveluista Soiten omaksi toiminnaksi 1.7.2022 alkaen. Henkilöstö on syyskuun lopussa keski-ikältään 44,0 vuotta (v. 2021, 43,9 v).

Henkilöstön lukumäärä Virasto	30.9.2022			muutos	30.9.2021		
	Vakituiset	Määräaikaiset	Yhteensä		Vakituiset	Määräaikaiset	Yhteensä
2000 HALLINTO	19	44	63	50,00 %	12	30	42
2100 JOHTAM. JA TUOTANN. TUKIPALV.	446	203	649	4,68 %	438	183	620
2300 HOITO JA HOIVA	826	388	1 211	7,07 %	806	329	1 131
2400 PERHEIDEN PALVELUT	403	207	610	2,87 %	387	206	593
2500 VAMMAISPALVELUT	177	82	257	1,98 %	171	82	252
2600 TERVEYDEN- JA SAIRAANHOITOP.	826	342	1 166	-1,44 %	830	353	1 183
2800 LIIKELAITOKSET	1		1	0,00 %	1		1
Yhteensä	2 698	1 264	3 951	3,56 %	2 645	1 180	3 815
			136	lisäystä			
	68,3 %	32,0 %	100 %				

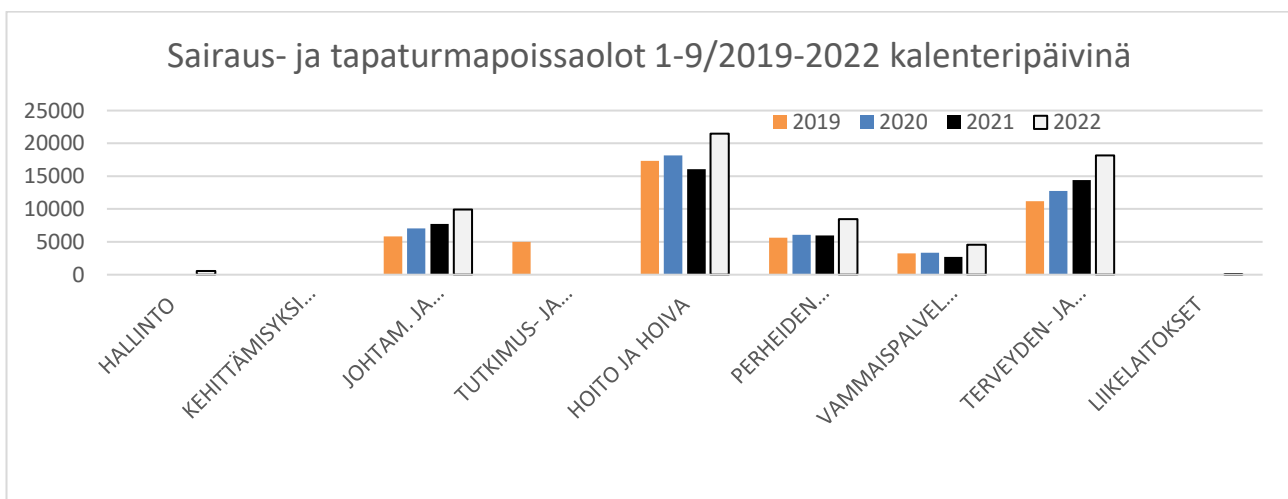
Sairauspoissaolot

Sairauspoissaolojen määrä on **63 161** kalenteripäivää tammi-syyskuun aikana (v. 2021, **47 015**), alla olevassa taulukossa tammi-syyskuun sairauspoissaolojen kestojakauma. Sairauspoissaolojen määrä lisääntyi 16 146 kalenteripäivää eli 34,3 & edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta. Erityisen paljon poissaoloja tammi-syyskuussa (14 266 kalenteripäivää) muodostui tartuntatauti-perusteisesti. Tartuntatauti-poissaolot näkyvät myös alla olevassa sairauspoissaolojen kestojakaumaa kuvaavassa taulukossa keston 4-10 -poissaolojen päivien lisääntymisessä. Suurin osa henkilöstöstä on sairastanut tartuntataudin aikavälillä tammi-syyskuu.

Poissaolojen kestojakautuma kalenteripäivinä 1-9/2022									
Poissaolojen kestojakautuma kalenteripäivinä 1-9/2022									
Virasto	Poissaolojen kestojakautuma								Yhteensä
	1-3	4-10	11-30	31-60	61-120	121-180	181-365	>365	
2000 HALLINTO	103	130	155	169					557
2100 JOHTAM. JA TUOTANN. TUKIPALV.	1 872	3 227	1 898	1 927	882	107	3		9 914
2300 HOITO JA HOIVA	3 509	6 996	4 165	4 255	2 301		274		21 500
2400 PERHEIDEN PALVELUT	1 620	3 192	1 618	1 498	524				8 452
2500 VAMMAISPALVELUT	678	1 491	987	724	416		273		4 569
2600 TERVEYDEN- JA SAIRAANHOITOP.	3 026	6 491	2 999	3 783	1 495		154	209	18 156
2800 LIIKELAITOKSET	2		11						13
Yhteensä 1-9/2022	10 809	21 527	11 833	12 355	5 618	107	704	209	63 161
Yhteensä 1-9/2021	8 026	7 185	11 299	13 816	5 176	377	770	366	47 015

Poissaolot syyryhmittäin 1-9/2022							
Poissaolot, kalenteripäivinä	Poissaolon syyryhmä						
Virasto	Sairaus, tapaturma	Perhevapaa	Vuosi-loma	Koulutus	Virka-matka	Muut virka- ja työvapaat	Yhteensä
2000 HALLINTO	557	269	1 489	79	26	546	2 966
2100 JOHTAM. JA TUOTANN. TUKIPALV.	9 914	11 333	21 553	521	140	9 948	53 409
2300 HOITO JA HOIVA	21 500	18 599	37 440	936	1	21 319	99 795
2400 PERHEIDEN PALVELUT	8 452	7 956	19 843	1 338	32	11 034	48 655
2500 VAMMAISPALVELUT	4 569	2 793	7 412	323		3 049	18 146
2600 TERVEYDEN- JA SAIRAANHOITOP.	18 156	20 975	40 810	1 470	101	19 901	101 414
2800 LIIKELAITOKSET	13		37				50
Yhteensä 30.9.2022	63 161	61 925	128 584	4 667	300	65 795	324 433
Yhteensä 30.9.2021	47 015	58 885	128 165	4 272	21	60 953	299 312
lisäys	16 146	3 040	419	395	279	4 843	25 121

Sairaus- ja tapaturmapoissaolojen vertailu 1–9/2022–1–9/2019

Vaihtuvuus

Tammi-syyskuun aikana on eri syistä päättyneitä palvelussuhteita 209 (9/2021 –193), näistä vanhuuseläkkeelle on siirtynyt 52 työntekijää (v 2021 tammi-syyskuussa yhteensä 63 työntekijää).

Päättyneet palvelussuhteet 30.9.2022

Päättymissyy										
Päättyneet palvelussuhteet 30.9.2022	Irtisanottu/työ loppu	Muu syy	Muutto	Opiskelu	Sisäinen siirto	Kuolema	Työkyvytt. eläke	Työpaikan vaihto	Vanhuuseläke	Yhteensä
2000 HALLINTO										0
2100 JOHTAM. JA TUOTANN. TUKIPALV.	1	5	6	1	1		3	13	11	41
2300 HOITO JA HOIVA	1	21	8	2		1	1	12	17	63
2400 PERHEIDEN PALVELUT		6	3					12	8	29
2500 VAMMAISPALVELUT		11					1	7	4	23
2600 TERVEYDEN- JA SAIRAAHOITOP.	3	17	2	1			1	17	12	53
Yhteensä 1-9 2022	5	60	19	4	1	1	6	61	52	209
Yhteensä 1-9 2021	2	53	11	9	1	1	5	48	63	193

Työhyvinvointi ja turvallisuus, osaamisen kehittäminen ja laatu

Osaamisen kehittäminen

Soiten suunnittelemaat Johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkintoon sekä Lähiesimiestyön ammattitutkintoon johtavat koulutusryhmät jatkuvat suunnitellusti, ensimmäinen tutkinnon osa valmistuu lokakuun aikana. Osallistujia on yhteensä 48 henkilöä kaikilta Soiten toimialueilta.

Digihankkeeseen sisältyvässä osaamisen kehittämisen osiossa toteutetaan koko henkilöstölle suunnattu osaamistarvekartoitus, jonka perusteella laaditaan kattava digiosaamisen kehittämisen suunnitelma. Digiosaamiseen liittyvää koulustarjontaa on lisätty ja yhteensä 112 soitelaista on kuluneen vuoden aikana suorittanut kaiken kaikkiaan 187 eritasoista Microsoft Office -tuotepakettiin kuuluvaa verkkokurssia.

Täydennyskoulutuksen toteutuminen on vähitellen palautumassa rajoituksia edeltävälle tasolle. Työvoimapula vaikeuttaa kuitenkin erityisesti hoitohenkilöstön mahdollisuuksia osallistua ammatilliseen täydennyskoulutukseen. Täydennyskoulutuspäivät ovat syyskuun loppuun mennessä yhteensä 4 566 (vastaava luku v 2021 oli 4058 päivää). Täydennyskoulutuspäivistä 43 & toteutui Soiten omana tuotantona. Talousarvioon varatuista täydennyskoulutusmäärärahoista on syyskuun loppuun mennessä käytetty 61 %.

Soiten ja Kpedun yhteistyönä suunnittelema hoiva-avustaja -koulutus käynnistyi elokuun lopussa. Oppisopimukseen toteutettavan koulutuksen kesto on 10 kuukautta ja ryhmässä aloitti 14 Soiten työntekijää.

Työhyvinvointi ja työsuojelu

Valvojan viranomaisen (AVI) työsuojelutarkastuksia on toteutunut syksyn aikana kolme, työpaikkaselvityksiä kahdeksan. Työilmapiiri on ollut rauhallinen. Korona aiheuttaa edelleen poissaoloja kuormittaen yksiköiden työntekijöitä ja esimiehiä. Yhteydenottoja työsuojeluvaltuutettuihin tapahtuu koronan tiimoilta lisääntyvässä määrin.

Sisäilmasto-ongelmia käsitellään useammassa sisäilmatyöryhmässä. Yhteistyö työterveyshuollon kanssa sujuu hyvin. Osatyökykyisten määrä on kasvanut edelleen. Psykkiset syyt ovat suurin yhteydenottojen syy työkykykoordinaattoriin.

Laatu ja turvallisuus

SHQS-standardin mukaisen laatuohjelman itsearviointit ja sisäiset auditoinnit kohdistuivat tiedonhallintaan. Sisäisiä auditointeja suoritettiin 9 palvelu- ja vastuualueella. Tietoturvaan ja -suojaan liittyvät käytännöt ovat muotoutumassa osaksi yksiköiden käytäntöjä. Keskeisiä kehittämiskohteita ja turvallisuutta parantavia keinoja yksiköissä ovat kirjaamisen ja dokumentaation selkeyttäminen ja yhtenäistäminen sekä tietosuojaan ja tunnistamiseen liittyvien käytäntöjen perehdyttäminen.

Kokonaisturvallisuuden riskien itsearviointi kohdistui pelastusturvallisuuteen sekä varautumiseen ja kriisinhallintaan. Varautumisessa vastuualueiden väliset erot ovat kaventuneet. Varautumiskoulutuksia on pidetty valmiussuunnitelman mukaisesti. Turvallisuussuunnitelmien systemaattinen laatiminen on kehittänyt yksiköiden pelastusturvallisuutta.

Asiantuntijoiden turvallisuuskävelyt (turvallisuus, laatu ja tietosuoja) on suoritettu syksyn aikana 8 sosiaali- ja terveydenhuollon sekä tukipalvelun yksikössä.

Sihteerit ja tekstinkäsittelijät

Sihteerityön resurssien riittävyyden kanssa on ollut haasteita lisääntyneiden sairauspoissaolojen ja eläköitymisten vuoksi. Sihteeriresurssien riittävyyteen ja osaamisen varmistamiseen on panostettu, koska eläköitymisiä on ollut useita ja niitä tulee erityisesti lähivuosina. Kielenkääntäjien työmäärää on tasattu ostopalvelujen avulla. Näin ollen pysytty isojenkin käänösprojektien osalta aikatauluissa. Saneluiden purku on tapahtunut pääosin alle viiden päivän sisällä. Ainoastaan heinäkuun loppupuolella sekä lokakuussa on jouduttu purkamaan saneluita lisätyönä. Puheentunnistuksen käyttöönotto on ollut hidasta, Itseilmoittautumisautomaattien lisäämisellä ja yhteiskäytöllä pyritään säästämään henkilöresurssia. Läheteprosessia on kehitetty vuoden aikana. Vakituisten varahenkilöstön vakansseja ns. reservisihteereitä saatiin syksyllä 5 tointa.

Resurssikeskus ja rekrytointi

Soitelle on tullut 2 034 hakemusta Laura-järjestelmän kautta tammi-syyskuun 2022 aikana. Hakemuksia on tullut keskimäärin 6,6 avoinna ollutta työpaikkaa kohden. Rekrytointipäätöksiä on tehty tammi-syyskuussa 298 kpl, viime vuonna vastaavaan aikaan rekrytointipäätösten määrä oli 198 kpl. Hakemuksia ohjautuu eniten meidän omien kanavien kautta alkuvuodessa 200-300 kpl/kk, kesänaikana 60-120 kpl/kk, syksyllä hakemukset taas nousuun 200-290 kpl kuukaudessa.

Elokuussa aloitettiin keräämään tietoa hakijakokemuksesta. Tällä hetkellä kyselyyn vastanneiden keskiarvo on 3,9/5. Suurin kritiikki kohdistui rekrytointiprosessissa siihen, että hakijat eivät saaneet riittävästi tietoa prosessin

etenemisestä ja että rekrytointiprosessi ei edennyt riittävän nopeasti. Rekrytointiprosessin suunnittelua ja aika-
tauluttamista sekä viestimisestä hakijoille Laura-rekrytointijärjestelmänä kautta pyritään parantamaan hyvinvoin-
tialueella.

Lääkärin rekrytointitilanne on edelleen haasteellinen. Jatkamme edelleen tulevaisuuteen tähtäävänä rekrytoi-
ntimuotona 1-2- lukuvuoden lääketieteen opiskelijoiden palkkaamista kesätyöhön työyksikköihin. Amanuenssuurit
toteutuvat suunnitellusti. Lääkäreirekrytointi- työryhmä kokoontunut säännöllisesti.

Haasteita on edelleen löytää erikoisosaajia esim. sosiaalityöntekijöitä, puheterapeutteja, psykologeja ja sosiaali-
työntekijöitä. Näiden ammattiryhmien osalta markkinointi- ja rekrytointikampanjoita on tehty yhteistyössä Kun-
tarekryn kanssa. Kuntarekry-yhteistyö on tuonut vähän parempaa näkyvyyttä.

Hoitajia on saatu rekrytoitua avoimiin toimiin suhteellisen hyvin. Pitkiin sijaisuuksiin rekrytointi on vaikeutunut.
Lyhytaikaisiin sijaisuuksiin on ollut todella haastavaa löytää tekijöitä. Kevään aikana olemme osallistunut useam-
paan messutapatumaan ja panostanut oppilaitosyhteistyöhön. Kesällä rekrytoitiin hoitoapulaiseksi kansanvälisiä
sairaanhoitajaopiskelijoita, joiden kielitaito ei vielä riittävää toimimaan sijaisena. Toiminnasta saatiin hyvät koke-
mukset ja osa heistä palkattiin ja kesänäikana sijaiseksi, kun kielitaito kehittyi riittävästi.

Rekrytointimarkkinoinnissa tärkein tehtävä on edelleen tehdä Soite- nimenä tunnetuksi meidän potentiaalisille
työntekijöille. Keski-Pohjanmaan alueen ulkopuolella Soite nimi eikä organisaatio ole vielä kovin tunnettu työn-
hakijoiden keskuudessa. Mainostuotteet ja messumateriaali on uudistettu, Instagram -sivujen aktivointi on aloi-
tettu. Laura-järjestelmän hakijaystävällisyyden lisääminen myös aloitettu, Näkyvyyttä ja ilmettä Kuntarekryn si-
vuilla on myös parannettu. Olemme luoneet uratarinoita rekrytointi markkinoinnissa käytettäväksi. Teemme ti-
ivistä yhteistyötä viestinnän kanssa rekrytointimarkkinoinnin suhteen. Yhteistyö on aloitettu myös Kokkolan kau-
pungin ja Kip-alueen kanssa.

Varahenkilöstöjärjestelmä on ollut todella kuormittunut vuoden alussa covid- 19 epidemian ja työtaistelujen
vuoksi. Sissien kotiosastopäivä-% on ollut Soiteessa 1-9/22 vain 2,7%. Tällä hetkellä sissit eivät riitä paikkamaan
kaikkia nopeita poistumia yksikössä. Vaikka tilanne on ollut haastava, yksiköstä saatava palaute on ollut positiivista
ja yksiköt kokevat myös, että yhteistyö resurssikeskuksen kanssa on parantunut entisestään. Syyskuussa täytet-
tään hallituksen perustetut uudet resurssikeskukseen perustetut toimet (29 kpl). Kolme sosiaaliohjaaja sissiä on
aloittanut alkuvuodesta resurssikeskuksessa.

Palvelussuhdeasiat

Työuran uurtaja- ryhmävalmennus aloitettiin Soiten esihenkilöille alkuvuodesta. Syksyllä aloitti 4. esimiesryhmä.
Tuura on työnohjauksellinen valmennus, jonka avulla vahvistetaan osallistujien itseohjautuvuutta oman työ-
uransa suunnittelussa. Osallistujien palaute esimiesvalmennuksesta on ollut hyvin positiivista ja kokevat saa-
neensa uusia työkaluja esimiestyöhön valmennuksen ansiosta.

Työkyvyn ja -hyvinvoinnin kannalta on tärkeää, että osaaminen ja tavoitteet vastaavat työn vaatimuksia ja mah-
dollisuuksia. Myös Soite organisaationa hyötyy siitä, että kaikkien esihenkilöiden osaaminen voidaan hyödyntää

parhaalla mahdollisella tavalla. Osallistujilla on mahdollisuus pohtia omaa uratilannettaan ja tehdä tulevaisuuden suunnitelmia valmentajien ja ryhmän tuella. Tuura jatkuu syksyllä. Keväällä toteutetun henkilöstön työhyvinvointikyselyn organisaatiotason tulokset on esitelty esimiesinfossa. Yksikkökohtaiset tulokset on lähetetty esimiehille henkilöstön kanssa läpikäytäväksi ja kehittämiskohteiden sopimiseksi.

Lähiajan eläköitymisien vuoksi on aloitettu rekrytointi ja osin jo perehdytetty uusia osaajia palkanlaskentaan. Muutoin palvelussuhdeasioiden vastuualueen toiminnassa on näkynyt runsaasti Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen suunnitteluun ja perustamiseen liittyviä tehtäviä kuten palkanlaskennan uuden tuotantokannan rakentamiseen liittyviä toimenpiteitä sekä uusien työntekijöiden vastaanottamiseen liittyvää tietojen keräilyä kuten myös muille hyvinvointialueille luovutettavan henkilöstön tietojen siirtoon liittyviä tehtäviä. Kuluva syksy on hyvin kiireinen ja kaikki toimet tehdään, että hyvinvointialueen henkilöstön palkat saadaan maksuun tammikuussa 2023.

Eija-Liisa Heikkilä
Henkilöstöjohtaja

Soiten strategiset tavoitteet 2022

Henkilöstöön ja osaamiseen kohdistuvat tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Osaamisen vahvistaminen	<ul style="list-style-type: none"> Verkko-opetuksen lisääminen ja kehittäminen online ja tallenteilla Henkilöstön perehdytys ja mentorointiin painopisteenä Esimiesten perehdytystä kehitetään ja heille suunnataan laaja-alainen integraation huomioiva perehdytys Soiten johtamistehtävään valmentavasti Kehitetään ja tuetaan johtamista johtamiskoulutuksen lisäksi hankkeiden avulla Digitaitojen suunnitelmallinen kehittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Jokainen työntekijä on osallistunut ammatilliseen täydennyskoulutukseen tavoitteena suositusten muk. taso Oman koulutuspalvelun tuottamat koulutuspäivät puolet täydennyskoulutuksesta Henkilöstön perehdytyksen verkkosovellus päivitetty v. 2022 loppuun mennessä Jokaisella esimiehellä on johtamistutkinto, useamman vuoden tavoitteena 	<p>Raportoidaan tilinpäätöksessä</p> <p>Omat koulutuspäivät raportoidaan tilinpäätöksessä Käynnissä</p> <p>Uusin johtamiskoulutus alkanut keväällä 2022</p>
Työhyvinvointi ja työssä jaksaminen	<ul style="list-style-type: none"> Aktiivisen tuen sisällöllinen kehittäminen ja korvaavan työn mallin luominen ja käyttöönotto sekä vartu-keskustelujen hyödyntäminen Esimiestyön kouluksellinen tukeminen osallistavaan yhteisöohjautuvaan johtamiseen Kannustetaan jokaista työntekijää aktiivisuuteen ja vastuuseen omasta työssäjaksamisesta ja myönteisen työpaikkailmapiiirin luomisesta 	<ul style="list-style-type: none"> Vartu-keskustelut käyty ajoissa 100%: sesti Kehitys- ja tavoitekeskustelut käyty 100%:sesti Henkilöstökysely1 krt/vuosi , tavoite hyvä Sairaspoissaolojen määrä vähentyy edelliseen vuoteen verrattuna Sairaspoissaolojen määrä Sote verrokkiryhmässä ovat alle keskiarvon vuonna 2021 	<ul style="list-style-type: none"> Raportoidaan tilinpäätöksessä Raportoidaan tilinpäätöksessä Henkilöstökysely toteutettu 4/2022 Sairaspoissaolojen määrä kasvanut koronasairaspoissaolojen vuoksi Q3 aikana. Ei päästä tavoitteeseen. Raportoidaan tilinpäätöksessä
Henkilöstön saatavuuden varmistaminen -myönteinen työnantajakuva näkyväksi	<ul style="list-style-type: none"> Soiten brändikirjan ja markkinointiviestintästrategian hyödyntäminen työnantajakuva parantamisessa Ollaan aktiivisia sosiaalisessa mediassa ja tehdään aktiivista yhteistyötä median, oppilaitosten ja yliopistojen kanssa Opiskelijoiden mentorointi ja hyvä harjoittelukokemus Turvataan riittävä vakituinen varahenkilöstö 	<ul style="list-style-type: none"> Henkilöstön oman työnantajan suositteluindeksi NPS > 80% Hyvä tulos opiskelijoiden suosittelumittarissa Sairaanhoitajilla CLES vähintään 9 (entä muut) Nuorten lääkäreiden yhdistyksen arvio 4-5/5 	<ul style="list-style-type: none"> Henkilöstökyselyssä indeksi 76 % Raportoidaan tilinpäätöksessä Raportoidaan tilinpäätöksessä Raportoidaan tilinpäätöksessä

<p>Resurssien tehokas käyttö toteutuu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstön osallistaminen oman toiminnan ja prosessien kehittämiseen • Edistetään ja edellytetään henkilöstöresurssien liikkuvuutta ja kohdentamista joustavasti eri yksiköiden välillä • Täyttöluvut ja vakanssien siirrot, eläkepoistumat, uudet resurssitarpeet tehdään resurssipankin kautta 	<ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstöresurssien kokonaiskäyttöä koordinoidaan ja ohjataan linjajohdon lisäksi resurssikeskuksen kautta perusteena käyttöasteet ja toiminnanohjaus – mittari kotiosastopäivät • Resurssikeskuksen kotiosastopäivät vähenevät • Ulkopuolisen sijaisten käyttö hoitotyössä vähenee 	<ul style="list-style-type: none"> • Resurssikeskuksen rooli on vahvistunut • Prosessia kehitetty ja resursseja koordinoidaan päivittäin • Resurssikeskuksen lisätään uusia vakansseja 30 -> keskitetään sijaisrekrytointia • Raportoidaan tilinpäätöksessä
--	---	---	--

Prosesseihin kohdistuvat tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Ehjä, katkeamaton sekä vaikuttava asiakas- ja potilaspolku	<ul style="list-style-type: none"> Digihoitopolkujen käyttöönotto Henkilöstö, asiakkaat ja muut sidosryhmät ovat mukana prosessien ja hoitoketjujen kehittämisessä Tiivis yhteistyö jäsenkuntien kanssa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi Syvennetään <i>toiminnallista</i> integraatiota arjen työssä, otetaan käyttöön monialaiset toimintamallit Palvelualuejohdon yhteistyön tiivistäminen, jatketaan palvelualuejohdon integraatiotyöskentelyä Asiakaskontakteissa etänä ensisijaisesti ja tasapaino palvelutuotantotapojen välillä 	<ul style="list-style-type: none"> Terveyskylä ja Omaolo käyttöönotettujen digihoitopolkujen määrä , 10 uuden digipolun käyttöönottoa 2022 Valtakunnalliset mittarit: Hoitotakuu toteutuu terveydenhuollon palveluissa Lainmukaiset käsittelyajat toteutuvat sosiaalipalveluissa Koko Soiten taseisia toimintamalleja/ menetelmiä otettu käyttöön vähintään 3 kpl:tta 	<ul style="list-style-type: none"> 1 /10 valmistunut, 5 uutta digihoitopolkua valmistumassa, digitaalisia palveluita käytössä 60 kpl. Toteutuu pääsääntöisesti Toteutuu pääsääntöisesti Käynnissä: <ul style="list-style-type: none"> -Vastaanotto prosessi -Monipalvelu prosessi -Lapset puheeksi menetelmä
Avohoidon ja –palveluiden sekä peruspalveluiden vahvistaminen	<ul style="list-style-type: none"> Vastaanotto prosessin uudistaminen viedään loppuun Uuden Sote-keskus palvelun luominen ja jalkauttamistyön aloittaminen Resursseja siirretään avohoitoon ja -palveluihin 	<ul style="list-style-type: none"> Uudistettu vastaanotto prosessi käytössä koko Soiten alueella 2022 loppuun mennessä Kotona asuvien suhteellinen osuus väestömäärästä Soiten alueella kasvaa kaikissa asiakasryhmissä Toimi- tai palvelualueilla avopalvelujen käyttö lisääntyy ja ympärivuorokautisten palveluiden käyttö vähenee kussakin asiakasryhmässä 	<ul style="list-style-type: none"> Vastaanottomalli pääterveys- asemalla käytössä ja laajentamista suunnitellaan Ennallaan 9/2022 Raportoidaan tilinpäätöksessä
Teknologisten ratkaisujen lisääminen palvelun tuottamisessa	<ul style="list-style-type: none"> Lisätään systemaattisesti etähoitoa, robotiikkaa, sensoriteknologiaa ja tekoälyä Etätyön hyödyntäminen palvelutuotannossa 	<ul style="list-style-type: none"> Teknologisten ratkaisujen käyttö lisääntynyt vuodesta 2021 Teknologisten ratkaisujen käyttö laajentunut uusiin käyttötarkoituksiin 	<ul style="list-style-type: none"> • Digitaalisten palvelujen käyttö on kasvanut. Esim. hoidon ja hoivan toimialueella kaikista kotihoidon käynneistä 9,8% toteutettiin etänä (1-9/ 2021 5,8%) • Valmistelussa
Hanketyöllä varmistetaan prosessien ja asiakasohjauksen kehittämistä	<ul style="list-style-type: none"> Hankkeet pidetään osana Soiten johtamista ja prosessien kehittämistä 	<ul style="list-style-type: none"> Hanketyön tulokset hyödyntävät Soiten palvelujen järjestämisessä. Hankkeita ja niiden vaikuttavuutta seurataan puolivuositain johtoryhmässä. 	<ul style="list-style-type: none"> Hankkeiden tilanne esitellään säännöllisesti jory-työskentelyssä

	<ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointialueelle siirryttäessä hyödynnetään hankkeiden kehittämistyön tuloksia 		<ul style="list-style-type: none">
Tiedolla johtaminen	<ul style="list-style-type: none"> Johtaminen perustuu ajantasaiseen ja oikeaan mitattavaan tietoon joka tuotetaan automaattisesti johdon avuksi Hyödynnetään kansallisesti rakennettuja mittaristoja (esim. sote-palvelupaketit, THL) 	<ul style="list-style-type: none"> Keskeisimmät mittarit on otettu käyttöön ja ne raportoidaan tilinpäätöksessä (ja soveltuvin osin osavuosisikatsauksissa) 	<ul style="list-style-type: none"> Toteutunut, mukana osavuosisikatsauksissa.

Asiakkaisiin kohdistuvat tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Asiakaslähtöinen toimintatapa ja avoin palveluhenkinen organisaatiokulttuuri	<ul style="list-style-type: none"> • Soite 2.0 muutosvalmennus viety läpi koko organisaation 2023 loppuun mennessä • Systemaattinen asiakaspalautteen huomioiminen • Mittaroidun tiedon hyödyntäminen palveluprosesseissa • Tieto käsitellyistä lähettestä menee Kantaan, ESH • Sosiaalihuollon kantaliittymien tiedonsisällön laajentaminen • Parannetaan perusterveydenhuollon palveluprosessia 	<ul style="list-style-type: none"> • Soite 2.0 muutosvalmennus toteutunut • Roidu-asiakaspalautteiden suosittelemiseksi (NPS) on vähintään 70 • Asiakaspalaute käsitellään säännöllisesti toimintayksikössä, raportit tulevat yksiköille kuukausittain • Jokaiselta asiakkaalta kerätään palaute ja palautteet käsitellään vastuualueilla, mittari NPS tai FinSote /THL • 100% lähettestä merkitty erikoisalalehdelle, ESH • 100% uusista kontakteista saa perusterveydenhuollon palvelunsa viikon aikana 	<ul style="list-style-type: none"> • Etenee • Yli 70 (6/2022) • Asiakaspalautteiden keräämistä kehitetty ja raportointia lisätty, mutta ei jokaiselta asiakkaalta • Raportoidaan tilinpäätöksessä • Raportoidaan tilinpäätöksessä
Asiakaskontaktin helpottaminen asiakkaalle	<ul style="list-style-type: none"> • Asiakaskontaktiprosessin kokonaisvaltainen parantaminen asiakkaan ja prosessin tehokkuuden näkökulmasta 	<ul style="list-style-type: none"> • Asiakas saa palvelunsa 1 kontaktilla 2022 loppuun mennessä, tavoite 100% 	<ul style="list-style-type: none"> • Vaihtelee palveluittain
Soiten palvelut löydetään ja saavutetaan yhä useammin etänä ja sähköisesti	<ul style="list-style-type: none"> • Kaksisuuntainen viestintä (omapalvelu, suomi.fi, omahoito-palvelussa) laajennetaan käyttöön kaikissa erikoissairanhoidossa ja sosiaalihuollossa • Sähköisen ajanvarauksen lisääminen uusille palveluille • Terveyskylä ja Omaolo käytön laajentaminen 	<ul style="list-style-type: none"> • 100% erikoissairaanhoidon poliklinikoissa ja sosiaalihuollon palveluissa on kaksisuuntainen viestintä käytössä • Toimintayksikössä nimetty vastuuhenkilöt Digiprosesseille 	<ul style="list-style-type: none"> • Ei toteutunut • Digifoorumi on aloittanut toimintansa. Käyttöön otetuille digipalveluille on määritetty vastuuhlö.
Asiakkaiden ja potilaiden osallisuuden lisääminen omassa palvelussaan	<ul style="list-style-type: none"> • Henkilökohtainen hoito- ja palvelusuunnitelma tehty tarpeen mukaisille asiakas-/potilasryhmälle 	<ul style="list-style-type: none"> • 100% hoito- ja palvelusuunnitelmista tehty 	<ul style="list-style-type: none"> • Toteutunut pääsääntöisesti

Taloutteen ja vaikuttavuuteen kohdistuvat tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Kustannustehokkuus Ja Resurssien optimaalinen kohdentaminen	<ul style="list-style-type: none"> Tietoon perustuvaa resurssien ja palvelutarjonnan joustava kohdentaminen tarpeen mukaisesti mahdollistetaan operatiiviselle johdolle Yksikön johto ja tilivelvollinen seuraa kustannuksia ja toimintavoivyyttä aktiivisesti ja muutostarpeisiin reagoidaan nopeasti Otetaan käyttöön uusia, innovatiivisia palvelumuotoja Oman toiminnan rinnalla käytetään suunnitelmallisesti ostopalveluja Laajennetaan etätyön mahdollisuuksia 	<ul style="list-style-type: none"> Toimialueiden taloudellisen ja toiminnallisen analyysi kuukausitasolla toimitusjohtajalle. Tehostunut tilan- ja työajankäyttö Palvelutarvetta mitataan Etäpalvelut asiakkaille lisääntyvät vuoteen 2021 verrattuna 	<ul style="list-style-type: none"> Talousjohtajan johdolla toteutuu (joryssä käsittely kuukausittain) Tehostettu tilasuunnittelua Etäpalveluiden määrä on kasvanut
Jäsenkuntalaskutuksen sote-menojen kasvun hallitseminen tavoitteena kuntien kantokykyä vastaava kustannustaso	<ul style="list-style-type: none"> Palveluverkkoa ja palvelurakennetta (avohoidon vahvistaminen) tarkastellaan huomioiden sekä palvelujen saatavuus palvelumuotoilun keinoin että kustannukset Toiminnan tuottavuuden varmistaminen 	<ul style="list-style-type: none"> Jäsenkuntien tarvekioidut sote-kustannukset ovat alle maan keskiarvon vuonna 2022 Raami TA2021 (+ 3,2%) toteutuu jäsenkuntalaskutuksessa 	<ul style="list-style-type: none"> Arviolta toteutumassa Raportoidaan tilinpäätöksessä
Keski-Pohjanmaan keskussairaala on omaa aluettaan laajemman väestön päivystävä sairaala	<ul style="list-style-type: none"> Yhteistyö naapurisairaanhoidopiirin ja naapurikuntien kanssa on aktiivista ja huolehditaan Soiten edunvalvonnasta erva-alueella ja valtakunnassa 	<ul style="list-style-type: none"> Jäsenkuntien ulkopuolisen myynnin osuus säilyy vähintään vuoden 2019 tasossa 	<ul style="list-style-type: none"> 22,2 M€ 1-9/2022 21,0 M€ 1-9/2019
Soite noudattaa kestävän kehityksen periaatteita toiminnassa ja päätöksenteossa	<ul style="list-style-type: none"> Ympäristö- ja vastuullisuusohjelman laatiminen suunnitelmakauden aikana Huomioidaan sairaalanmäen suunnittelussa ja toteutuksessa 	<ul style="list-style-type: none"> Ympäristö- ja vastuullisuusohjelma on laadittu 2022 	<ul style="list-style-type: none"> Kesken

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa:

1. Kuntayhtymän tehtävien häiriötön toteutuminen ja lainmukaisuus (lakien, määräysten ja sopimusten noudattaminen).
2. Asetettujen tavoitteiden saavuttaminen, toiminnan tuloksellisuus ja tehokkuus sekä hyvän hallintotavan mukaiset menettelytavat.
3. Omaisuuden ja voimavarojen turvaaminen.
4. Taloudellisen ja toiminnallisen tiedon oikeellisuus, riittävyys, ajantasaisuus ja luotettavuus (tietojärjestelmät, raportointijärjestelmät).

Sisäisen valvonnan tilaa on selvitetty toimialueittain tehdyn kyselyn perusteella, ja toimialuejohtajat ovat osaltaan raportoineet asiasta toimitusjohtajalle.

Kokonaisarvio organisaation sisäisen valvonnan edellytyksistä ja nykytilasta	☐	hyvä
	☒	tydyttävä
	☐	puutteellinen
	☐	heikko

Toiminnoille on määritelty vastuuhenkilöt ja tiedonkulku toimii vastuuhenkilöiltä esimiehille asianmukaisesti. Tavoitteiden saavuttamisen varmistaminen toteutuu pääosin ja tavoitteiden saavuttamista seurataan melko systemaattisesti. Toimintaprosessit toimivat melko hyvin ja niiden arvellaan olevan kohtuullisen tehokkaita ja vaikuttavia. Henkilöstön toimivalta ja vastuut on pääosin määritelty, mutta tilanne on hieman heikentynyt aikaisemmasta. Hyvinvointialueen valmistelu saattaa selittää tätä.

Kokonaisarvio organisaation viranhaltijoiden päätösten ja toiminnan laillisuudesta, taloudellisuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta	☒	hyvä
	☐	tydyttävä
	☐	puutteellinen
	☐	heikko

Toimialuejohtajien perehtyneisyys alaistensa viranhaltijoiden päätöksiin on hyvällä tasolla, ja he ovat vakuuttuneita päätösten laillisuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta. He ovat vakuuttuneita myös päätösten taloudellisuudesta.

Keskeisiä toimenpiteitä:

- Soitelle on hyväksytty sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelma vuodelle 2022.
- Asiakasmaksulain muutoksen toteutumista varmentava sisäinen tarkastus on toteutettu.
- Riskien itsearviointi 2022 on toteutettu vastuualueittain laatuportissa (pelastusturvallisuus, varautuminen ja kriisinhallinta).

Tommi Koskinen
Sisäinen tarkastaja

Terveyden- ja sairaanhoitopalveluiden toimialue

Koronatilanne jatkui hieman rauhallisempaan heinä-syyskuussa. Tesan vuodeostoilla on ollut vuoden alusta 1515 Covid-19-positiivisen potilaan bruttohoitopäivää joko itse infektion tai sen aikana ilmeneen muun sairauden vuoksi, tarkastelujaksolla heinäkuussa hoitopäiviä oli 158, elokuussa 192, syyskuussa tilanne rauhoittui selvästi, jolloin hoitopäiviä oli 92. Sairauspoissaoloja oli tammi-syyskuussa 18 169,4 kalenteripäivää, kolmanneksen enemmän kuin vuonna 2021. Tehyn ja Superin vuoronvaihto- ja ylityökielto sekä hoitohenkilöpula työllisti esimiehiämme. Kesäsijaisia ei saatu riittävästi myöskään päivätyötä tekeviin yksiköihin kuten perusterveydenhuollon vastaanottopalveluihin, joissa oli lisäksi paljon sairauspoissaoloja. Tämä vaikeutti vastaanottojen tiimimallin toimintaa sekä takaisinsoittoihin vastaamista. Vastaanottouudistuksen kehittäminen aloitettiin Lesti- ja Perhonjokilaaksossa. Vastattujen puheluiden määrä oli vuoden alusta syyskuun loppuun 111 881 yhteydenottoa (12 431/kk) = 74 %.

Keskussairaalan C-siiven remontin vuoksi osasto 8 oli väistötiloissa 27.6.-4.10.2022 Osasto toimi 16 paikkaisena, LP-potilaat hoidettiin heräämön tiloissa. Sisätautipotilaiden paikkavähennys oli kesän ajan 6 kpl. Osasto 7 ja 10 toimivat yhdessä remontin vuoksi 14.6.-6.10.2022, paikkavähennys oli 14 kpl. Paikkavähennyksistä huolimatta kesän ajasta selvittiin kohtuullisen hyvin. Paikkavähennyksen myötä bruttohoitopäivien määrä Tesan osastoilla väheni 9,9 % edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. NeKun vaativan kuntoutuksen puolella hoidettiin kesä-syyskuun aikana myös yle-potilaita, he olivat useimmat monisairaista ja heikkokuntoisia ja sitoivat paljon hoitajien, lääkäreiden ja terapeuttien resursseja.

Tesan käynnit vähenivät heinä-syyskuussa 2,1 % edellisvuoteen verrattuna. Suun terveydenhuollossa käynnistyi syyskuun alussa RFF-hankeeseen liittyvä merkittävä jononpurku, jonka Soiten toimitiloissa suorittaa Mehiläinen OY. Jonotilanteessa on päästy alle 6 kk kiireettömässä hoidossa. Palvelusetelitoimintaa laajennettiin juurihoitoihin, joka on osaltaan helpottanut hoitovelan purkua. Taloudellisesti suun terveydenhuolto on pysynyt talousarviossaan.

Yhteispäivystyksen käynnit ja PäDi-osaston hoitajakset ovat palanneet Covid-19 epidemiaa edeltävälle, vuoden 2019 tasolle. Yhteispäivystyksen läpimenoaika on siitä huolimatta saatu pysymään keskimäärin n. 3,5 tunnissa. Yhteispäivystyksessä oli poikkeuksellista kuormitusta erityisesti maaliskuuhun aikana johtuen naapurikunnissa käynnissä olevista työtaisteluista. Ensihoitopalveluissa on vuosi 2022 ollut toistaiseksi tilastohistorian kiireisin. Potilaiden tavoitettavuus on taajamissa lähellä tavoitetasoa ja haja-asutusalueilla se saavutetaan.

Leikkaustoiminta oli osastosulussa 6.6.-9.10.2022. Leikkausluvut ovat pienentyneet verrattuna vuoteen 2021 (2021=467 ja 2022=370). Tämän vuoden luvut ovat matalia osin sulun vuoksi. Synnytykset ovat vähentyneet -12,1 % hiljaisen heinäkuun vuoksi, mutta elokuusta lähtien on taas ollut enemmän synnytyksiä. Koko maassa synnytykset ovat vähentyneet n.10 %. Soitessa siis jonkin verran enemmän. Silmälääkäripulasta johtuneen vaikean jonotilanteen vuoksi silmäpoliklinikan lääkäritoiminta ulkoistettiin Coronarialle 1.10.2022 alkaen 31.12.2023 saakka. Tilat, sihteeri ja hoitajat jatkavat normaalisti Soiten alaisuudessa.

Ulkoiset kulut ovat nousseet noin 1,6 %, joista merkittävimpana henkilöstökulut, aineet, tarvikkeet ja tavarat sekä muiden palveluiden ostot, joista lääkäripalveluiden ostot kasvoivat merkittävimmin. Laboratoriokuluissa tapahtui merkittävää laskua, jossa merkittävin vaikuttava tekijä koronanäytteiden ottojen vähentyminen. Jäsenkuntien

suoritehinnaston mukaiset palvelumaksut ovat nousseet 1,5 % samoin ulkokuntien palvelumaksuissa on nousua 15,6 % edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

Tuloslaskelma, tuhatta€	Tot 1–9/2021	%lv	Tot 1–9/2022		Muutos €	Muutos %	Tp 2021	Ta 2022
Toimintatuotot yhteensä	133 523,5		132 687,8		-835,7	99 %	170 101,8	154 180,3
Palkat ja palkkiot	-40 781,6	-30,5 %	-41 332,7	-31,2 %	-551,1	101 %	-55 303,3	-53 238,0
Henkilöstösivukulut	-8 863,6	-6,6 %	-9 178,7	-6,9 %	-315,1	104 %	-11 962,0	-11 936,5
Asiakaspalvelujen ostot	-12 897,5	-9,7 %	-12 541,9	-9,5 %	355,6	97 %	-19 108,3	-16 678,2
Muiden palv ostot	-15 582,6	-11,7 %	-15 749,5	-11,9 %	-166,9	101 %	-22 295,3	-18 853,3
Aineet, tarv ja tavarat	-14 589,1	-10,9 %	-15 346,9	-11,6 %	-757,8	105 %	-20 112,4	-19 656,0
Avustukset	-3,2	0,0 %	-4,3	0,0 %	-1,1	133 %	-6,1	-5,1
Muut toimintakulut	-1 966,9	-1,5 %	-2 089,2	-1,6 %	-122,3	106 %	-2 939,8	-2 704,8
Ulkoiset kulut	-94 684,6	-70,9 %	-96 243,2	-72,5 %	-1558,6	102 %	-131 727,1	-123 072,0
Sisäiset kulut	-27 975,8	-21,0 %	-27 834,2	-21,0 %	141,6	99 %	-37 211,5	-35 017,6
Toimintakulut yhteensä	-122 660,4	-91,9 %	-124 077,5	-93,5 %	-1417,1	101 %	-168 938,6	-158 089,6
Toimintakate	10 863,1	8,1 %	8 610,3	6,5 %	-2252,8	79 %	1 163,2	-3 909,3
Rahoitustuotot ja -kulut yht	-0,6	0,0 %	-0,7	0,0 %	-0,1	125 %	-1,0	0,0
Poistot ja arvonalentumiset	-1 341,0	-1,0 %	-1 453,9	-1,1 %	-112,8	108 %	-1 809,1	-1 824,2
Yli/-Alijäämä	9 521,5	7,1 %	7 155,7	5,4 %	-2365,7	75 %	-646,9	-5 733,5

Taulukko: Terveyden- ja sairaanhoitopalveluiden toimialueen tuloslaskelma 1–9/2022

Katja Tuliniemi
vs. toimialuejohtaja

Hoidon ja hoivan toimialue

Hoidon saatavuustilanne on hieman kesäkuuta parempi. Keskimääräinen ympärivuorokautiseen tehostettuun palveluasumiseen jonotusaika oli 72 vrk. Jonossa ympärivuorokautiseen asumiseen on noin 90- 100 asiakasta. Kotihoidon saatavuus parani verrattuna kesäkuun lopun tilanteeseen. Muissa ikääntyneiden sosiaalihuollon palveluissa päästiin lain mukaisiin määräaikoihin. Erikoissairaanhoidosta on jatkuvasti jonossa yleislääketieteen osastoille keskimäärin 15- 20 potilasta. Koronatilanne on verrattuna alkuvuoteen helpottanut. 30.9.2022 tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan alueella asuu 8583 yli 75- vuotiasta, kun heitä vuosi sitten oli 8158. Kotona asuvia yli 75- vuotiaita oli 30.9.22 93 % (30.9.2021 92,5%). Tämä hyvältä vaikuttava trendi johtuu osittain siitä, että kotiin järjestettävien palveluiden ja etähoivan kehittyminen on lisännyt kotona asumisen mahdollisuuksia mutta myös siitä, että ympärivuorokautisen tehostetun palveluasumisen paikkaa jonottaa yhä useampi. Osa jonottajista (arviolta puolet) ei pärjää enää kotonaan, vaan jonottaa paikkaa ympärivuorokautisessa lyhytaikaisoidossa, joka vääristää tätä tilastoa arviolta 0,2%.

Perhehoidon yhteistyöverkosto on käynnistetty. Ikääntyneiden perhehoidossa on alueella tapahtunut kasvua. Perhehoidon asiakasmäärä 09/2022 on 19 eri asiakasta (09/2021 12 asiakasta). Uusia perhehoitajia valmistunut ja uusi ryhmä on valmennuksessa. **Omaishoidon** yli 75-vuotiaiden asiakkaiden määrä 1–9 ajanjaksolla oli 536; kumulatiivinen koko kuluneen ajanjakson peittävyys yli 75- vuotiaille 6,2%. Omaishoidontuen pitkäaikaisia asiakkuuksia päättyneet ja uusia tullut tilalle. Pilke- toiminta vakiintunut. Omais- ja perhehoitajien sähköinen esitietolomake otettu käyttöön. Lumiseteli- palvelu lopetettu 30.09.2022. Terveyspisteillä otettu käyttöön omahoidon kaksisuuntainen viestipalvelu. Kaustisen ja Kokkolan senioriasumisen uusien kohteiden suunnittelu on edennyt. Tämän osavuosisikatsauksen aikana saatu rahoituspäätös koskien Kaustisen kohdetta. **Säännöllisen kotihoidon** piirissä oli 10,1% yli 75-vuotiaista (10,5% v. 2021). Kotihoidossa kuvapuheluiden osuus kaikista kotihoidon käynneistä oli syyskuussa 9,4% (syyskuussa 2021 7%) ja kumulatiivisesti vuoden alusta etäkäyntien osuus on 9,2% (1-9/2021 5,8%). Kuvapuhelinkäyntien määrä on kasvanut 68 % verrattuna vuoden 2021 vastaavaan ajankohtaan. Lääkeautomaattien määrä 150 (31.12.2021 136). Kotihoidon käyntimäärät ovat kasvaneet n. 29 000 käynnillä (n. 7 %) viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Koneoppimista hyödyntävän tekoälyn käyttöönottoa edelleen valmisteltu. **Tehostetussa kotikuntoutumisen** yksikössä kuntoutumisjaksolla oli 129 (152/2021) asiakasta. Jaksojen keskimääräinen kesto oli 21 vrk. Kuntoutusjakson jälkeen ilman palveluita oli 51 asiakasta, kotihoidossa 55 ja sairaalassa 8. Kuvapuhelinlaitteita lisättiin ja puhelinkontakteja tehtiin 73 kpl. **KOTIIN -hankkeessa** on valmisteltu yöpartiotoiminnan aloittamista Lestijokilaaksossa, jatkettu kuntouttavan kotihoidon toimintamallin juurruttamista, aloitettu työparimallin kehittäminen psykiatrian avopalveluiden ja kotihoidon välillä sekä kartoitettu etäkuntoutuksen mahdollisuuksia ikääntyneiden kuntoutuksessa yhdessä kuntoutuksen kanssa. Lesti- ja Perhönjokilaaksojen kotisairaaloiden kuntoutumisen tukemisen ja kehittämisen toimintamallin jalkauttaminen on jatkunut. Kyseisissä yksiköissä on hoidettu ajalla 1–9/2022 yhteensä 15 kuntoutuspotilasta (5/2021). Käyntejä heille on tehty 49. Henkilöstön resurssipulan vuoksi kaikkia potentiaalisia potilaita ei ole voitu hoitaa.

Palliativisen hoidon kehittämishankkeessa palliativisen hoidon lääkäri on kouluttanut organisaation muiden erikoisalojen lääkäreitä. Myös palliativisen hoidon konsultaatiomallia erikoisalojen välillä on kehitetty. Palliativisen poliklinikan asiakasmäärä on pysynyt ennallaan, käyntimäärät vähentyneet viime vuoden vastaavaan aikaan verrattuna. Taustalla on kotihoidon ja kotisairaalan yhteisten asiakkaiden päällekkäisen toiminnan purkamisen sekä tilastoinnissa tapahtuneet muutokset. **Geriatrian** poliklinikan asiakasmäärässä kasvua 18.9 % ja käynneissä 20.7

% **Kotisairaalan** käyntimäärät ovat vähentyneet 3,3% viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Henkilöstöpula, etenkin Perhonjokilaaksossa vaikeuttanut kotisairaalan potilaiden sisäänottoa. **Yöpartiossa** sekä asiakas- että käyntimäärät ovat laskeneet, potilaiden -5.6% ja käyntien -20.6%. Vammaispalvelun asiakkaat ovat lisääntyneet ja vastaavasti kotihoidon vähentyneet.

Jaksohoidon paikkoja on käytössä yhteensä 96. Jaksohoidossa ajalla 1-9 2022 suunniteltujen hoitajaksojen määrä koko alueen jaksohoitoyksiköissä oli 2071 (2251/2021). Sairaalasta jaksohoitoon tuli 160 (240/2021) asiakasta ja heistä 63 (127/2021) siirtyi jakson jälkeen omaan kotiin. RAI arvioinnin mukaan 70%:lla jaksohoidon asiakkaista on suurentunut riski joutua laitoshoitoon. **Yleislääketieteen osastojen** nettokuormitus on kasvanut 103,3 %:iin (101/ 2021). Keskimääräinen hoitoaika oli 11,6 vrk (10,8/2021). Kuormitusta ja hoitoajan pituutta ovat nostaneet koronaepidemia ja runsaat eristysvuorokaudet sekä jatkohoitoon pääsyn vaikeutuminen. Koordinoivat hoitajat, jotka ohjaavat potilasvirtaa päivystyksestä ja esh osastoilta yleislääketieteen osastoille, tekivät ajanjaksolla 302 sijoitusta. Jonotus keskeytyi 259 asiakkaalta, heidän siirryttyään kotiin. Jonotuksen ka oli 7vrk. **Tehostetussa palveluasumisessa** tilanne alkanut koronan jälkeen normalisoitumaan ja vierailijoita ja kolmannen sektorin toimintaa lisätty yksiköissä. Palvelukeskus Fiona siirtyi Soiten omaksi toiminnaksi 1.7.22 alkaen. Siirtymähetkellä 52 paikkaisessa yksikössä oli sisällä 35 asukasta ja henkilöstötilanne varsin haastava. Toiminnan muutoksessa keskeistä oli esimiesyhteistyö ja eri palvelualueiden tuki. Toiminta saatiin nopeasti käyntiin ja asukkaita kyettiin ottamaan sisään asteittain 22.8.22 alkaen. 30.9.22 asukkaita jo 45/52. Fionaan vahvistui henkilöstömääräksi 29 lähihoitajaa, 3 sairaanhoitajaa, 1 henkilö välilliseen työhön sekä esihenkilö. Fionaan valittu esihenkilö aloitti virassa syyskuussa. Muuten tehostetussa palveluasumisessa omassa toiminnassa paikkoja oli alkuvuodesta ja edelleen 30.9.22 suljettuna Kruunupyssä Heimbossa edelleen 6 paikkaa. Tilanne kuitenkin alkuvuodesta parantunut, jolloin paikkoja oli vielä täyttämättä 8. Ostopalveluiden osalta Emeliehemmetin tuleva remontti sekä keskeneräiset hintaneuvottelut jarruttavat sisäänottoa ja paikkoja on tyhjillään ostopalveluissa 18.

Talouden osalta kasvua ulkoisissa kuluissa n. 1,9 M€ viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Ulkoisissa tuotoissa kasvua n. 2,5 M€. Palkankorotukset ja henkilöstöpulasta aiheutuneet lisä- ja ylityöt selittävät kasvua. Toiminnan tuottavuutta on voitu lisätä digitaalisia palveluita lisäämällä. Tulossa olevien ja meneillään olevien remonttien vuoksi sekä henkilöstöpulasta johtuen määrärahaa asiakaspalveluiden ostoihin on kulunut viimevuotista vähemmän. Heijastusvaikutukset hoitoketjussa kuitenkin lisäävät kuluja toisaalla. Aineissa tarvikkeissa ja tavaroissa n. 0,4 M€ nousua selittää koronaepidemia ja siitä johtuneet lääke- ja hoitotarvikkeiden kasvanut kulutus.

Tuloslaskelma, tuhatta€	Tot 1–9/2021	%lv	Tot 1–9/2022		Muutos€	Muutos%	Tp 2021	Ta 2022
Toimintatuotot yhteensä	71 183,4		73 623,1		2439,8	103 %	96 578,7	98 241,9
Palkat ja palkkiot	-29 203,6	-41,0 %	-30 513,9	-41,4 %	-1310,2	104 %	-38 784,5	-39 259,1
Henkilöstösivukulut	-6 499,3	-9,1 %	-6 878,1	-9,3 %	-378,8	106 %	-8 630,0	-8 891,3
Asiakaspalvelujen ostot	-11 154,9	-15,7 %	-11 032,7	-15,0 %	122,2	99 %	-15 533,8	-16 724,3
Muiden palv ostot	-5 878,7	-8,3 %	-6 071,3	-8,2 %	-192,6	103 %	-8 735,3	-9 078,5
Aineet, tarv ja tavarat	-1 583,4	-2,2 %	-1 985,8	-2,7 %	-402,3	125 %	-2 221,9	-2 024,5
Avustukset	-2 361,9	-3,3 %	-2 216,5	-3,0 %	145,4	94 %	-3 498,0	-3 650,4
Muut toimintakulut	-4 304,6	-6,0 %	-4 216,1	-5,7 %	88,5	98 %	-5 792,5	-6 250,6
Ulkoiset kulut	-60 986,5	-85,7 %	-62 914,3	-85,5 %	-1927,7	103 %	-83 196,1	-85 878,6
Sisäiset kulut	-10 174,1	-14,3 %	-10 683,2	-14,5 %	-509,1	105 %	-13 365,2	-14 477,1
Toimintakulut yhteensä	-71 160,6	-100,0 %	-73 597,4	-100,0 %	-2436,8	103 %	-96 561,3	-100 355,8
Toimintakate	22,8	0,0 %	25,7	0,0 %	2,9	113 %	17,4	-2 113,9
Rahoitustuotot ja -kulut yht	-0,6	0,0 %	-0,9	0,0 %	-0,3	142 %	11,5	0,0
Poistot ja arvonalentumiset	-22,1	0,0 %	-24,8	0,0 %	-2,7	112 %	-28,9	-30,1
Yli/-Alijäämä	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0		0,0	-2 144,0

Taulukko: Hoidon ja hoivan toimialueen tuloslaskelma 1–9/2022

Ritva Jämsä
Toimialuejohtaja

Perheiden palvelut

Lasten ja nuorten erityispalveluissa toiminta on käytännössä normalisoitunut koronaa edeltävälle tasolle. Käyntimäärät ja käyntien haasteellisuus on lisääntynyt etenkin psykiatrialla, myös osastokuormitus jatkui edellistä vuotta korkeampana. Läheteiden määrä on noussut molemmilla psykiatrian erikoisaloilla, mutta nousu on tasoittunut. Lasten somatiikalla osastohoito lisääntyi, vauvateholla oli edelleen rauhallisempaa. Lastentautien polilla jonot kasvoivat edelleen. Lastenkotisairaalan käynnit ovat ennallaan, Kiikku-toiminta koetaan tarpeelliseksi ja toimivaksi. Lasten somatiikan tilojen remontti jatkuu lokakuulle.

Lastenpäivystyksen päivystävä sairaanhoitajan pilotti aloitettiin, palaute toiminnasta on ollut positiivista. Nuorisopsykiatrian akutiimin toiminta on vakiintunut. Toimintaprosessi on osoittautunut tehokkaaksi ja tukee perustason toimintaa. Syömishäiriöisten hoitoprosessia tarkastellaan. Pikkulapsipsykiatrinen Taapero-hanke etenee. Somatiikalla oli haasteita vauvatehonsaamisessa kesällä. Tämän parantamiseksi on tehty paljon töitä ja aloitettu suunnitelmallinen perehdyttäminen vauvateholle.

Osaavan henkilökunnan rekrytointi on haastavaa kaikissa ammattiryhmissä. Etenkin erikoislääkäri tilanne somatiikalla sekä nuorisopsykiatrialla on vaikea. Palvelualueella on ollut edelleen viime vuosiin verrattuna paljon lyhyitä sairauspoissaoloja.

Aikuisten sosiaalipalvelujen palvelualueella on sosiaalipäivystyksessä ollut haasteita resurssivajeen takia. Sissin tarve on ollut erityisen iso terveyssoseaalityössä äkillisten poissaolojen vuoksi. Sijaisten saaminen on haasteellista ja sissit ovat pystyneet paikkaamaan vain osan poissaoloista. Sosiaalipäivystys on 7-9/2022 välisenä aikana tehnyt 10 lapsen kiireellistä sijoitusta. Sähköistä ilmoituskanavaa pitkin tulevat yhteydenotot ja ilmoitukset ovat nousussa.

Tulevaisuuden sote keskuksen kehittämistä on tehty Soite 2.1 hankkeessa. Työkyvyn tuen konsultaatiotiimi aloitti toimintansa ja kokoontuu joka toinen viikko. Terveyssoseaalityön kehittäjäsoseaaliohjaajat toimivat työkyvyntuen ja monipalveluprosessin koordinaattoreina. Aikuissosiaalityössä on työstetty Työttömien tuen matalan kynnyksen palvelua ja sosiaalisen kuntoutuksen toimintamallia. Aikuissosiaalityö on mukana syksyllä jatkuneissa Talousneuvoloissa, joita toteutetaan ulosottoviraston, talous- ja velkaneuvonnan sekä Kelan kanssa yhdessä. Palvelualueen eri yksiköt ovat mukana suunnittelemassa yhteisövaikuttavuutta, lasten huomioimista aikuisten palveluissa ja Lapset puheeksi -menetelmän laajempaa käyttöönottoa.

Koivutuvan kävijämäärä on syksyn aikana lisääntynyt reippaasti ja suunnitellut ryhmät ovat aloittaneet toimintansa. Kotoutumispalveluissa on soseaalityöntekijän puuttuessa, henkilöstövajeen vuoksi palkattu väliaikaisesti toinen perhetyöntekijä. Aikuissosiaalityöhön perustettiin soseaaliohjaajan virka. Soseaaliohjaaja työskentelee pääasiassa Lestinjokilaaksossa, jossa ei aiemmin ole ollut soseaaliohjaajan vakanssia.

Perhekeskuspalveluissa perheet ovat löytäneet hyvin varhaisen tuen perheohjauksen ja antaneet siitä positiivista asiakaspalautetta. Perheissä haasteena on ollut vanhempien oma jaksaminen ja tukiverkoston puute. Vuoden alusta lapsiperheiden palveluohjauksen kautta on ollut mahdollista saada Nepsy-ohjausta ja tämä palvelu on todettu erittäin tarpeelliseksi. Myös lapsiperheiden kotipalvelun kehittämistyö on jatkunut. Työntekijäresurssi on hyödynnetty tarpeen mukaan alueiden välillä. Perheiden tarpeissa ovat korostuneet vauvaperheen haasteet, erokriisit perheissä sekä pariterapiakäynnit.

Yhdessä vahvaksi tutkimus on käynnistynyt alueen neuvoloissa. Yhdessä vahvaksi-tutkimuksessa kehitetään digitaalisessa hoitoympäristössä toteutettavaa raskaudenaikaisen masennuksen hoitoa ja tutkitaan sen vaikuttavuutta sekä selvitetään oireiden yleisyyttä. Kouluterveydenhuollon lääkäritilanne oli huono. Lukuvuoden 2021–2022 tarkastuksia jäi paljon rästiin.

Lastensuojeluilmoitusten määrät pysyivät edelleen korkeina. Moniammatillisen palvelutarpeen arvioinnin kehittäminen jatkui. Keväällä järjestettiin Lapsen hyvä neuvonpito koulutus. Menetelmällä voidaan auttaa perheitä, joissa on haastava erotilanne. Saraste vastasi lyhytaikaisiin lastensuojelun sijoituksiin Soiten alueella. Lastensuojelussa aloitettiin uusien perhehoitajien koulutus. Lastensuojelulain muutos lasten asioista vastaavien sosiaalityöntekijöiden asiakasmääriä, enintään 35 lasta/sosiaalityöntekijä, on ollut haasteellista saavuttaa, mutta pääosin siihen päästiin. Perhesosiaalityön ja palvelutarpeen selvitysten asiakasmäärät olivat korkeita.

Eroauttamiseen ja väkivaltatyön kehittäminen aloitettiin tulevaisuuden sote-keskuksen puitteissa. Hankkeeseen palkattiin osa-aikainen kehittäjätyöntekijä. Barnahus-hankkeen kautta on otettu käyttöön Lasta-lomake viranomaisyhteistyöhön silloin kun epäillään lapsen pahoinpitelyä.

Yhteiskehittämisessä saatiin vahvistettua lapsiperheiden palveluohjauksen ja Lapsiperheiden palvelumallin käyttöönottoa varhaiskasvatus-, opetus ja sotepalveluissa. Lapsiperheiden palvelumallista on tehty huoneentaulu eri yhteistyötahoille. Tavoitteena on ollut tiedottaa siitä, minne yhteistyötahot voivat ottaa yhteyttä eri tilanteissa. Aikuisten palveluissa ja vastaanottopalveluissa oli vahva tahtotila huomioida lapset aikuisten palveluissa paremmin. Yhteiskehittämisessä saatiin valmiiksi koulun (tehostuva) monialaisen yhteistyön -malli, jota tullaan viemään kaikkiin Soiten alueen kuntiin ja osaksi oppilashuollon siirtymäprosessia hyvinvointialueelle. Oppilashuollon siirtymiseen hyvinvointialueelle liittyen alueelle on perustettu työryhmä, joka on kokoontunut säännöllisesti. Psykologipalveluissa on jatkettu yhteistyönä sivistystoimen kanssa alueellisen lukivaikkeuden arviointi- ja tukiprosessin kuvaamista. Psykologipalvelussa on toteutettu dynaaminen hankinta- ja kilpailutus palveluntuottajien saamiseksi, koska ostopalveluja tarvitaan edelleen täydentämään omaa psykologiresurssia.

Koronatilanne vaikutti mielenterveys- ja päihdepalveluiden toimintaan edelleen 1–9/2022, sairauspoissaoloja oli 29,4 % enemmän kuin viime vuoden vastaavaan aikaan. Palvelualueen avohoidon toiminta on toteutunut osittain hybridimallisesti. Aikuispsykiatrian avohoidon asiakasmäärät ovat laskeneet -2,9 % verrattuna viime vuoden vastaavaan verrattuna. Poissaolot ovat vaikuttaneet siihen, että asiakasjonoja on kertynyt, mutta niitä on saatu vähennettyä verrattuna edelliseen osavuosikatsaukseen. Avohoitoon jonotti syyskuun lopussa arviointiin, tutkimuksiin tai hoitoon yhteensä 63 asiakasta (1-6 /22 jonossa 201). Lähetteitä tuli 1 731 kpl, -7 % vähemmän kuin 2021. Avohoidossa lääkäriajetta paikattiin ostopalveluilla.

Päihde- ja riippuvuuspalveluissa nousi erityisenä huolena esiin nuorten aikuisten asiakkaiden asunnottomuus sekä tarve päästä nopeasti asumispalveluihin. Siilinpesän ryhmätoiminnassa jatkettiin yhteistyötä Keski-Pohjanmaan sosiaalipsykiatrisen yhdistyksen Kulmakartanon kanssa. Syys-kesän aikana on ollut aikaisempaa enemmän haasteita löytää sopivia palveluja vastualueen asiakkaille tai vastualueelta palveluja hakeneille.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut olivat mukana monissa hankkeissa. Osasto 15 turvasolun rakentaminen eteni suunnitelman mukaisesti. Työnjako os.15 ja Pohjois-Pohjanmaan eteläisten kuntien ja sairaalamme välillä on vakiintunut. Pirkko toiminnanohjausjärjestelmän käyttöä lisättiin ja kehitettiin aikuispsykiatrian avohoidossa, päihdepalveluiden avohoidossa sekä mielenterveyskuntoutujien asumis- ja tukipalveluissa. Tavoitteena on tehostaa ja selkiyttää toimintaa ohjausjärjestelmän avulla.

Selviämis- ja vieroitushoidossa kuormitus oli 48,7 % (viime vuonna n. 55 %). Hoitopäivistä n. 29 % myytiin Soiten ulkopuolisille kunnille (viime vuonna samaan aikaan n. 32 %). Lääkärikäyntejä on ollut vuoden alusta 116 käyntiä, kaikki kontaktilajit mukaan luettuna 2069 eri kontaktia (vuonna 2021 oli 296 käyntiä, kaikki kontaktilajit mukaan luettuna 2305). Jokilaaksojen avotyöntekijällä käyntejä oli ollut alkuvuonna 414, kaikki kontaktilajit laskettuna 892

(vuonna 2021 käyntitilasto oli 229, kaikki kontaktilajit laskettuna 442). Psykologin käynnit päihdehuollossa eivät ole toteutuneet, koska uutta psykologia ei olla saatu rekrytoitua. Avokuntoutuksen kokonaiskäyntitavoite on 5825. Käyntejä on ollut alkuvuonna 4088 (vuonna 2021 käyntejä oli 4840). Opioidikorvaushoitokäyntejä vuoden alusta oli yhteensä 6211 (vuonna 2021 käyntejä 5963).

Aikuispsykiatrian osastohoidossa on koronan lisäksi ollut vaikeuksia ludeongelman takia. Osastopaikkoja on jouduttu ajoittain kevään ja kesän aikana vähentämään noin kahden kuukauden ajaksi. Tämä on vaikeuttanut potilaiden sisäänottoa. Syyskuussa potilashuoneessa tapahtunut tulipalo vaikutti myös osaston toimintaan, huone oli käyttökiellossa remontin takia.

Toimintatuotot yhteensä	53 891,2		58 703,9		4812,7	109 %	74 013,9	78 764,6
Palkat ja palkkiot	-19 050,7	-35,4 %	-20 077,3	-34,2 %	-1026,6	105 %	-25 830,8	-26 197,9
Henkilöstösivukulut	-4 289,1	-8,0 %	-4 603,8	-7,8 %	-314,7	107 %	-5 787,3	-5 856,1
Asiakaspalvelujen ostot	-12 634,5	-23,4 %	-13 305,2	-22,7 %	-670,7	105 %	-19 845,6	-17 583,8
Muiden palv ostot	-4 481,4	-8,3 %	-4 428,3	-7,5 %	53,1	99 %	-6 483,9	-5 300,3
Aineet, tarv ja tavarat	-954,3	-1,8 %	-1 182,6	-2,0 %	-228,3	124 %	-1 385,8	-1 261,5
Avustukset	-493,7	-0,9 %	-519,1	-0,9 %	-25,4	105 %	-728,2	-965,8
Muut toimintakulut	-1 071,6	-2,0 %	-1 168,6	-2,0 %	-97,0	109 %	-1 552,9	-1 478,6
Ulkoiset kulut	-42 975,3	-79,7 %	-45 284,9	-77,1 %	-2309,5	105 %	-61 614,5	-58 644,0
Sisäiset kulut	-8 475,8	-15,7 %	-9 491,4	-16,2 %	-1015,6	112 %	-11 502,4	-13 001,6
Toimintakulut yhteensä	-51 451,2	-95,5 %	-54 776,3	-93,3 %	-3325,1	106 %	-73 116,9	-71 645,6
Toimintakate	2 440,0	4,5 %	3 927,6	6,7 %	1487,5	161 %	896,9	7 119,0
Rahoitustuotot ja -kulut yht	-0,6	0,0 %	-0,4	0,0 %	0,2	70 %	-1,4	0,0
Poistot ja arvonalentumiset	-33,7	-0,1 %	-27,4	0,0 %	6,2	81 %	-41,8	-45,8
Yli-/Alijäämä	2 405,7	4,5 %	3 899,7	6,6 %	1494,0	162 %	853,7	7 073,3

Taulukko: Perheiden palveluiden toimialueen tuloslaskelma 1–9/2022

Tarja Oikarinen-Nybacka
vt. toimialuejohtaja

Vammaispalvelut

Henkilökohtaisen avun oman toiminnan kasvattaminen ei vielä toteutunut. Toiminnan muutoksen suunnittelu ja toimeenpano jatkuu. Henkilökohtainen avun palveluntuottajille on vuoden aikana pidetty säännölliset palaverit, heidän toiminnassaan näkyvät myös rekrytointiongelmat.

Asiakkaiden palvelutarpeiden osalta erityisenä piirteenä on erityisen vaativia palveluja tarvitsevien asiakkaiden määrän jatkuva vuosittainen kasvu, joka näkyy sekä asumispalveluissa että päiväaikaisen toiminnan palveluissa. Näistä tarpeista aiheutuu haasteita sekä taloudellisesti että resurssillisesti (henkilöstö/toimintaympäristöt). Kehityspoliklinikalla jatkettiin kehittämistyötä ja kuntoutussuunnitelmat asiakkaille saatiin tehtyä määräaikojen sisällä. Lääkärien saattavuus on ollut haasteellista. Sekä lääkärin että psykologin virat ovat olleet avoinna, mutta vakansseja ei ole saatu täytettyä.

Vammaispalvelutoimiston työtilanne on usean vuoden vaikeiden henkilöstöhaasteiden jälkeen ollut parempi ja toimistolle saatu sosiaaliohjaajan virka on helpottanut tilannetta. Alkuvuoden aikana asiakkailla on ollut paljon kriisitilanteita, jotka ovat vievät paljon työaikaa. Edelleen tarvittaisiin työaikaa lisää vanhojen asiakkuuksien läpikäymiseen ja asiakastilanteiden päivytykseen.

Ajalla 1.1.2022-30.9.2022 saapuneiden hakemusten käsittelyajat (päätöksenteko)

Hakemukset yhteensä	1007
Käsittellyt hakemukset	704 (69,91 %)
-päätös tehty 90 pv sisällä	702 (99,72 %)
-päätös tehty yli 90 pv sisällä	2 (0,28 %)
Rauenneet hakemukset	115 (11,42 %)
Käsittelemättömät hakemukset	188 (18,67 %)
-joista 90 päivän sisällä	178 (94,68 %)
-yli 90 päivää	10 (5,32 %)

Perhehoidon osalta jatkettiin alueellista vahvistamista yhteistyössä muiden Soiten toimijoiden kanssa. Tavoitteena on löytää perhehoidon kautta uusia mahdollisuuksia tilapäishoitoon ja pitkäaikaiseenkin asumiseen.

Kehityspoliklinikan oma vastuualuejohtajana, poliklinikalla työskentelevä sosiaalityöntekijä on vakauttanut toimintaa toivotulla tavalla, vaikkakin työntekijä tilanne on ollut vaihteleva koko vuoden ajan. Ylilääkäri valittiin myös vuoden alussa. Toinen lääkäriavakanssi on syksyn aikana ollut haettavana, mutta vakanssia ei saatu täytettyä. Oma psykologia kehityspoliklinikalle ei ole onnistuttu rekrytoimaan, psykologipalvelut on saatu Soiten psykologiyksiköstä johtavan psykologin toimesta. Puheterapeutin palvelut järjestetään edelleen ostopalveluna. Toimintaterapeutti on jatkunut kehityspoliklinikan omana työntekijänä. Fysioterapeutit on saatu Soiten kuntoutuksesta tarpeen mukaan.

Vammaisten asumispalveluissa Lumikonkorttelin Lumikonkoti muutti Hakalahteen, Kotipolku-yksikköön. Kotipolkuun siirtyi tehostetun palveluasumisen asiakkaita Lumikonkadun yksiköstä sekä tilapäishoidon asiakkaat. Asuva valmennusyksikkö ja tukiasunnot jatkavat Lumikonkorttelissa Koivuhaassa. Tukiasuntojen tarve on vammaispalveluissa pienentynyt ja yhteistyössä Soiten toimijoiden kanssa on alettu selvittämään tukiasuntojen hyödynnettävyyttä myös muissa sote- palveluissa. Lumikonkodin tiloille etsitään uutta käyttöä.

Kårkullan yksiköiden toiminnan siirtymisen valmistelut ovat jatkuneet. Yhteistyötä on tiivistetty edelleen ja asiassa edetään yhteisesti laaditun aikataulusuunnitelman mukaisesti. Ajankohtaisena ovat olleet henkilöstön siirtymisen

valmistelut, tarvittavien koulutuksien suunnittelu ja organisointi (LifeCare ja SosiaaliEffic), lääkehoitoon ja muuhun asiantuntemukseen liittyvät tapaamiset sekä työvuorosuunnittelun toteuttaminen siirtymän jälkeen. Yhteistyötapaamiset ovat paikallisella tasolla olleet nyt viikoittaisia ja laajemman ryhmän kokoukset 1-2 krt kuukaudessa.

Päiväaikaisessa toiminnassa kulttuuritoiminnan pilotointia alkoi lokakuussa. Yhteistyötä palvelun toteuttamiseksi on tehty Kulttuurikorjaamo- hankkeen työntekijöiden kanssa. Tuleva pilotointi kestää vuoden 2022 loppuun saakka, jonka aikana arvioidaan toteutettavaa toimintaa ja sen vaikuttavuutta yhtenä osana asiakkaiden palvelutarpeita.

Kaustisen toimintakeskuksessa aloitettiin henkilökohtainen päiväaikainen toiminta. Henkilökohtainen päiväaikainen toiminta on yksilöllistä toimintaa, jota suunnataan ja räätälöidään asiakaskunnalle, joka ei pysty osallistumaan ryhmämuotoiseen toimintaan. Palvelun tarkoitus on tuottaa asiakkaalle päivätoimintaa, joka tukee asiakkaan arjen- ja toimintakyvyn hallintaa. Palvelua toteutetaan Soiten alueella erimuotoisesti, asiakkaiden palvelutarpeista lähtien. Toimintamallin jalkauttaminen osaksi yksikön toimintaa on ennakointia myös Kaustiselle rakentuvan asumisyksikön tuleviin asiakastarpeisiin.

Rekrytoinnin haasteisiin vastattiin tiivistämällä yhteistyötä oppilaitosten ja eri yhteistyötahojen kanssa. Palvelualueen työntekijät jalkautuivat erilaisiin rekrytointitilaisuuksiin ja oppilaitostapahtumiin, joissa voidaan tavoittaa tulevia tekijöitä. Yhteistyössä rekrytointiyksikön kanssa on osallistuttu järjestettyihin tapahtumiin ja Vallaton vammaistyö- hanke on myös toiminut aktiivisessa roolissa erilaisia kanavia hyödyntäen.

Sairaspoissaoloja on ollut edelleen asumispalveluissa paljon ja niihin liittyen on yksiköissä tehty tiivistä yhteistyötä työterveyshuollon toimijoiden kanssa.

Osaamisen kehittämisen suunnittelun painopistealueet on käyty läpi toimintayksiköittäin ja tehty suunnitelma koulutustarpeista tulevalle toimikaudelle. Säännöllisellä työyhteisön työnohjauksella tuetaan työntekijöiden työssäjaksamista ja yhteistyötä. Lisäksi yksiköihin suunnatulla case-tyyppisellä työnohjauksella vahvistetaan ammatillista osaamista ja työntekijöiden asiakastyön taitoja.

Erityisen vaativan asiakaskunnan kasvu luo taloudellista painetta eri lakisääteisissä palveluissa ja niiden järjestämisessä. Alueellisella asiantuntijuuden vahvistamisella voitaisiin suoraan vaikuttaa sekä palvelujen vaikuttavuuteen että taloudelliseen kasvupaineeseen. Asiantuntijoiden rekrytointi alueelle on tässä erityisen tärkeää. Vuoden aikana on jouduttu erityisen vaativille asiakkaille hankkimaan palveluita ostopalveluna alueen ulkopuolelta. Suomen laajuisesti on noussut esille erityisen vaativien palvelupaikkojen vähyyt, näiden tarve on suurempi kuin palvelujen tarjonta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisen valvontaohjelman mukaan vuoden 2022 valvontakohteet vammais- ja terveyspalveluissa ovat vammais- ja terveyspalvelulain mukaisten määräaikaisten noudattaminen, palvelusuunnitelmien asianmukainen laatiminen ja vammais- ja terveyspalveluissa riittävät henkilöstöresurssit. Syyskuun loppuun mennessä tehtiin yhteensä 33 valvontatapahtumaa. Valvontaa on suoritettu sekä valvontakäynnin että etäyhteyksin. Yksi valvontakäynti suoritettiin yhdessä aluehallintoviraston kanssa.

Ostopalveluihin kohdistui yhteensä 152 haittatapahtumailmoitusta. Haittatapahtumailmoitukset kohdistuivat henkilökohtaisen avun toteuttamisessa esiintyviin epäkohtiin. Suurin osa ilmoituksista liittyi avustajien saatavuuteen, kesä oli erittäin haastavaa aikaa palveluntuottajille.

Hava-ilmoitukset ovat aktiivisena työvälineenä yksiköiden arjessa ja niiden läpikäyminen yksikkötasolla mutta myös tarvittaessa laajemmin organisaatiotasolla on tärkeää arjen kehittämistyötä.

Tuloslaskelma, tuhatta€	Tot 1–9/2021	%lv	Tot 1–9/2022		Muutos €	Muutos%	Tp 2021	Ta 2022
Toimintatuotot yhteensä	26 080,1		28 325,9		2245,7	109 %	36 626,3	40 256,1
Palkat ja palkkiot	-6 345,7	-24,3 %	-6 774,2	-23,9 %	-428,5	107 %	-8 562,4	-9 002,7
Henkilöstösivukulut	-1 537,4	-5,9 %	-1 652,0	-5,8 %	-114,5	107 %	-2 095,3	-2 025,1
Asiakaspalvelujen ostot	-9 591,2	-36,8 %	-10 438,9	-36,9 %	-847,7	109 %	-13 834,3	-15 204,1
Muiden palv ostot	-1 766,4	-6,8 %	-2 067,1	-7,3 %	-300,7	117 %	-2 645,8	-3 214,3
Aineet, tarv ja tavarat	-313,4	-1,2 %	-338,0	-1,2 %	-24,7	108 %	-432,7	-496,2
Avustukset	-2 305,6	-8,8 %	-2 509,3	-8,9 %	-203,7	109 %	-3 321,2	-3 719,2
Muut toimintakulut	-1 262,5	-4,8 %	-1 336,9	-4,7 %	-74,4	106 %	-1 678,2	-1 796,6
Ulkoiset kulut	-23 122,1	-88,7 %	-25 116,4	-88,7 %	-1994,3	109 %	-32 569,8	-35 458,2
Sisäiset kulut	-2 958,4	-11,3 %	-3 170,9	-11,2 %	-212,6	107 %	-4 261,3	-4 881,7
Toimintakulut yhteensä	-26 080,5	-100,0 %	-28 287,3	-99,9 %	-2206,9	108 %	-36 831,1	-40 339,8
Toimintakate	-0,4	0,0 %	38,5	0,1 %	38,9	-10900 %	-204,8	-83,7
Rahoitustuotot ja -kulut yht	-0,4	0,0 %	-0,3	0,0 %	0,1	72 %	0,9	0,0
Poistot ja arvonalentumiset	-1,8	0,0 %	-7,0	0,0 %	-5,1	378 %	-2,9	-2,5
Yli/-Alijäämä	-2,6	0,0 %	31,2	0,1 %	33,9	-1191 %	-206,8	-86,25

Taulukko: Vammaispalveluiden toimialueen tuloslaskelma 1–9/2022

Tarja Oikarinen-Nybacka
vt. toimialuejohtaja

Johtamisen ja tuotannon tukipalveluiden toimialue

Hyvinvointialueen valmistelutyöt ovat jatkuneet kiihtyvällä tahdilla ja jatkuvat koko vuoden 2022 ajan. Valmistelutöihin ja niihin liittyviin hankkeisiin kohdistuu merkittävästi Soiten tukipalveluiden työpanosta, mikä osaltaan hidastaa tukipalveluiden kehittämistyötä. Lisäksi Ukrainan kriisi on lisännyt erilaisia varautumistehtäviä. Etätyöskentely on sille soveltuvisissa tehtävissä jatkunut ja tuottanut myös paljon hyviä ja toimivia toimintamalleja tukitehtävien hoitamiseen.

Henkilöstöpalveluissa korona on aiheuttanut paljon lisätöitä kaikissa henkilöstöhallinnon osa-alueilla. Resurssikeskus on pystynyt hyvin vastaamaan Koronasta ja Covid-rokotuksista aiheutuviin henkilöstötarpeisiin ja on ollut aktiivisesti mukana rekrytoinnissa, erityisenä tavoitteena on ollut löytää erikoisosaajia esim. lääkäreitä, psykologeja ja sosiaalityön-tekijöitä. Turvallisuusasiat ovat työllistäneet tavanomaista enemmän Ukrainan kriisin johdosta. Henkilöstöpalveluiden asioita on esitelty tässä asiakirjassa henkilöstökatsauksessa.

Talous- ja tilastointipalveluissa on jatkettu valtionkonttorin automaattisen talousraportoinnin tuottamisen valmistelutyötä. Tilinpäätöksen valmistuttua työtä on suunnattu yhä enemmän myös tulevan hyvinvointialueen taloussuunnittelun valmisteluun. Lisäksi controller-työpanosta on pyritty viemään vahvemmin Soiten toimialueiden toiminnan tukemiseen. Dynaamisten raporttien kehittämistyötä on jatkettu. Taloussuunnitteluohjelmistosta otettiin käyttöön uusi selainpohjainen versio, jota hyödyntäen on laadittu uuden hyvinvointialueen talousarvio. Lisäksi hyvinvointialueelle on laadittu investointisuunnitelma. Prosessi on sisältänyt organisaation linjajohdon koulutukset. Tilastoyksikössä alkuvuonna on tehty tietohuoltoa, eli neuvonta- ja ohjaustyötä yksiköiden tilastoinnin parantamiseksi ja yhdenmukaistamiseksi sekä tuotetun tiedon käyttöön saattamisen edistäminen. Tiedolla johtamisen kehittäminen on jatkunut osana hankkeita hyvinvointialueen käynnistymisen lähestyessä.

Viestinnän ja markkinoinnin vastuualueella työt ovat keskittyneet nopeasti muuttuneiden tilanteiden viestintään, kuten korona, ukrainan sota, lakkouhka. Uudet Soite.fi -verkkosivut on otettu kesäkuussa käyttöön. Iso osa viestinnän resursseista kohdistuu myös hyvinvointialueen valmistelutyöhön sekä hankeviestintään. Kaudella on aloitettu esimerkiksi uuden intran käyttöönotto.

Tietohallinto on pystynyt reagoimaan hyvin eri toimialoilla syntyneisiin koronan tuomiin lisätarpeisiin ja varmistanut että Soite:ssa on pystytty tehokkaasti tekemään etätöitä. Lisäksi erilaiset järjestelmäpäivitykset on pystytty toteuttamaan suunnitelman mukaisesti. Kyberturvallisuuden luomien uhkakuvien varautumista ja tarvittavia muutoksia turvallisuuteen on tehty. Potilastietojärjestelmän seuraavan vuosijulkaisun käyttöönottoa on valmisteltu teknisen ympäristön päivityksillä.

Tilat ja tekniset palveluissa Patologian laboratorion saneeraus on juuri valmistunut. Leikkausosaston heräämön sekä osasto 10 saneeraus on aloitettu kesäkuun lopussa ja ensimmäinen vaihe valmistui syyskuun lopussa, koko urakan on tarkoitus olla valmiina ja vastaanotettu 30.6.2023. Lastenosaston muutosten ensimmäinen vaihe valmistui lokakuun puolessa välissä. Pääaulan ja psykiatrian muutosten urakat on kilpailutettu ja työt on aloitettu viikolla 45. Yhteispäivystyksen tilamuutosten sekä teho-osaston TATE-suunnittelut on kilpailutettu ja suunnittelu näiden osalta aloitetaan joulukuun aikana. Koy H-seitsikon purkamisen myötä H4-talon saneeraus on siirtynyt Soiten hankkeeksi. H4-taloon saneerataan 8kpl yksiötä sekä 4 kpl kaksioita, saneeraus valmistuu helmikuun 2023 loppuun mennessä. Sairaalanmäen kiinteistöstrategian tekeminen on edennyt suunnitelmien mukaan, sotekeskusten konseptisuunnitelma sekä kiinteistöstrategia 2040 valmistui syksyllä. Sote-keskuksen suunnittelukilpailutukset on tarkoitus aloittaa loppuvuoden aikana ja suunnittelu aloittaa vuoden vaihteen jälkeen. Ukrainan kriisi

on lisännyt varautumista materiaalin saatavuuden ja riittävyyden varmistamiseksi. Yhä edelleen materiaalipula sekä toimitusvaikeudet aiheuttavat nopeita ennalta-arvaamattomia vaihteluita materiaalihintoihin ja saatavuuteen mikä vaikeuttaa urakkakilpailutuksia ja rakentamista.

Osallisuus ja kehittämisen tuki on koordinoitunut useita eri kehittämishankkeita ja tukenut niiden kehittämistoimenpiteiden toteuttamista. Monipalveluprosessin ja TKIO -toimintamallin valmistelu on edennyt ja sosiaalisen raportoinnin valmistelu on käynnistetty. Keski-Pohjanmaan kestävä kasvu – RRF – hanke sai huhtikuussa 1,3 miljoonan euron rahoituspäätöksen. Uusien asiakasraatien toimintamallia on työstetty. Meidän Mielessä -hankkeen jatkohakemus tehty. Aloitettu alueellisen hyvinvointisuunnitelman arviointi yhdessä kuntien, järjestöjen ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Vanhus- ja vammaisneuvostojen toimintasäännöt vahvistettu ja nuorisovaltuuston toimintasäännön valmistelu on aloitettu. Ruotsinkielisen jaoston ja kansalliskielilautakunnan yhteiskokous pidetty.

Tuloslaskelma, tuhatta€	Tot 1–9/2021	%lv	Tot 1–9/2022		Muutos €	Muutos%	Tp 2021	Ta 2022
Toimintatuotot yhteensä	39 719,7		40 043,4		323,6	101 %	52 746,2	53 160,5
Palkat ja palkkiot	-15 061,5	-37,9 %	-15 811,0	-39,5 %	-749,5	105 %	-20 139,7	-20 790,7
Henkilöstösivukulut	-3 282,7	-8,3 %	-3 508,8	-8,8 %	-226,1	107 %	-4 383,4	-4 641,7
Muiden palv ostot	-7 617,0	-19,2 %	-7 965,6	-19,9 %	-348,6	105 %	-10 987,2	-11 429,8
Aineet, tarv ja tavarat	-3 511,8	-8,8 %	-3 694,3	-9,2 %	-182,5	105 %	-4 975,2	-4 671,0
Muut toimintakulut	-3 109,6	-7,8 %	-1 306,8	-3,3 %	1802,8	42 %	-2 374,1	-3 327,7
Ulkoiset kulut	-32 582,6	-82,0 %	-32 286,6	-80,6 %	296,1	99 %	-42 859,6	-44 860,8
Sisäiset kulut	-3 175,8	-8,0 %	-3 312,8	-8,3 %	-137,0	104 %	-4 411,4	-2 394,8
Toimintakulut yhteensä	-35 758,4	-90,0 %	-35 599,4	-88,9 %	159,0	100 %	-47 271,0	-47 255,7
Toimintakate	3 961,3	10,0 %	4 444,0	11,1 %	482,7	112 %	5 475,2	5 904,8
Rahoitustuotot ja -kulut yht	-5,8	0,0 %	-0,5	0,0 %	5,3	9 %	19,8	0,0
Poistot ja arvonalentumiset	-4 110,6	-10,3 %	-4 448,9	-11,1 %	-338,4	108 %	-5 495,0	-5 077,0
Yli/-Alijäämä	-155,1	-0,4 %	-5,5	0,0 %	149,6	4 %	0,0	827,8

Taulukko: Johtamisen ja tuotannon tukipalveluiden toimialueen tuloslaskelma 1–9/2022

Eija-Liisa Heikkilä
toimialuejohtaja

Sosiaali- ja terveydenhuollon suoritteet

Toimi- alue	Mittari	2019/1-9	2020/1-9	2021/1-9	2022/1-9	Muutos 1- 9.21/.22
Terveyden ja sairaanhoidon palvelut	Toimialueen erikoissairaanhoidon viralliset käynnit	123 106	117 481	121 761	121 446	-0,3 %
	Toimialueen erikoissairaanhoidon nettohoitopäivät	35 996	32 991	34 507	34 065	-1,3 %
	Yhteispäivystyksen päivystyskäynnit	24 021	21 914	22 669	24 006	5,9 %
	Syntyneet	1 283	1 344	1 271	1 169	-8,0 %
	Leikkaukset	3 529	3 333	3 555	3 219	-9,5 %
	Suun terveydenhuollon käynnit	64 927	45 586	59 247	55 788	-5,8 %
	Perusterveydenhuollon vastaanottokäynnit	72 034	62 705	158 400	121 369	-23,4 %
	Etä- ja digikontaktit perusterveydenhuollon vastaanottopalveluissa	63 107	63 660	97 632	88 456	-9,4 %
Hoito ja hoiva	Toimialueen ympärivuorokautisten palveluiden nettohoitopäivät	239 133	228 535	238 401	241 802	1,4 %
	Yleislääketieteellisten osastojen nettohoitopäivät	24 043	21 806	23 164	24 263	4,7 %
	Toimialueen kaikki kotiin järjestettävät käynnit, puhelinkontaktit ja videopuhelukontaktit	480 771	476 103	503 826	533 341	5,9 %
	Kotihoidon kotikäynnit	428 353	421 668	430 886	427 609	-0,8 %
	Kotisairaalan kotikäynnit	7 737	8 281	8 153	7 886	-3,3 %
	Kotihoidon ja kotisairaanhoidon videopuhelukontaktit	6 642	10 188	25 362	42 739	68,5 %
Perheiden palvelut	Äitiys- ja lastenneuvolan käynnit ja kotikäynnit	25 484	23 307	21 751	21 733	-0,1 %
	Ilmainen ehkäisy -käynnit	1 488	1 608	1 530	1 485	-2,9 %
	Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto, käynnit	22 787	17 810	20 721	21 337	3,0 %
	Lastensairaalan viralliset käynnit (somatic ja mielenterveyspalvelut)	26 080	25 156	26 920	28 398	5,5 %
	Lastensairaalan nettohoitopäivät	2 892	2 357	2 408	2 921	21,3 %
	Lasten- ja nuorisopsykiatrian osastojen nettohoitopäivät	3 354	2 754	3 351	3 073	-8,3 %
	Aikuispsykiatrian osasto nettohoitopäivät	12 966	11 716	10 673	11 554	8,3 %
	Aikuisten mielenterveys- ja päihdepalveluita käyttäneet asiakkaat	3 860	3 825	3 947	3 859	-2,2 %
	Lastensuojeluilmoitusten määrä	1 629	1 678	2 187	2 142	-2,1 %
	Kodin ulkopuolelle sijoitetut	150	154	154	173	12,3 %
	Toimeentulotukeen liittyvät päätökset	2170	2041	1850	1863	0,7 %
	Voimassa olevat VPL- ja EHL-päätökset (30.6)	1 581	1 268	2 312	1 116	-51,7 %
	EHL- , VPL- ja VP-palvelujen piirissä olleet asiakkaat	1 887	1 833	1 802	1 781	-1,2 %
Vammaispalvelut	Vammaispalvelujen vireillepanojen käsittelyaika alle 7 päivää	55 %	79 %	66 %	76 %	
	Vammaispalvelujen käsitellyt hakemukset, päätös tehty 90 pv sisällä	86 %	97 %	95 %	98 %	
	Vammaispalveluiden hoitopäivät, oma tuotanto					
	Tuettu asuminen			16 %	15 %	
	Palveluasuminen			19 %	28 %	
	Tehostettu palveluasuminen			65 %	58 %	